

časopis SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik XVIII

Številka I, december 2020

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

GLAVNA UREDNICA

Polona Rudolf Žigon

UREDNIŠTVO

Tatjana Fajdiga, Lovrenc Habe, Nataša Hvala, Katarina Rudolf Kavčič

LEKTORIRANJE

Janja Habe, Nataša Hvala

OBLIKOVANJE

Janez Hvala

NASLOVNICA

Zastava na Veliki peči, foto: Patrik Felc

PREDZADNJA STRAN

Snežaki natečaja KUD Sloga

ZADNJA STRAN

Pogled z Velike peči na Črni Vrh, foto: Janez Hvala

NAKLADA

420 izvodov

TISK

Artmania d.o.o.

Beseda glavne urednice

Velikokrat se zgodi, da se prave vrednosti nečesa zavemo šele, ko le-to izgubimo. Ta misel me spremlja vedno, ko pomislim na dogajanje na področju kulture v letu 2020. Naša država je bila vedno bogata s kulturno dejavnostjo, prav tako tudi naša Črnovrška planota, zato se je pogosto dogajalo, da smo dejavnosti kulturnikov dojemali kot nekaj samoumevnega. A ko se je ustavil svet, se je ustavilo in spremenilo tudi kulturno dogajanje. Veliko dogodkov se je preselilo na splet, a so s tem izgubili del svoje globine, saj še tako dober spletni prenos ne more nadomestiti pristnega stika med nastopajočim in občinstvom. Vendar vsakič, ko nekaj izgubimo, tudi nekaj pridobimo. Mali virus SARS-CoV-2, ki povzroča bolezen COVID-19 nas je naučil ceniti vse, kar nam je dano. Dal nam je zavedanje, kako polno je bilo naše življenje, ko ni bilo omejitev in je bilo druženje zaželeno. In upam, da je še v komu vzkliil sklep, da se bo, ko bo to spet mogoče, pogosteje odzval vabilom na kulturne prireditve, ker je svet brez kulture resnično prazen.

V poletnih mesecih, ko smo po pomladnem zaprtju države zopet nekaj časa zaživali skoraj po starem, se je naše društvo veselilo posebne časti, ki jo je bil deležen naš član. Lovrenc Habe je namreč prejel nagrado Občine Idrija za vsestransko aktivno delovanje v KS Črni Vrh in KUD Sloga. Tudi iz uredništva mu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko volje in ustvarjalnosti.

Tudi v našem časopisu odseva podoba preteklega leta, članki so prežeti z mislimi o epidemiji in vplivom, ki jih je prinesla na posamezna področja našega življenja. Zelo je prizadela domove za starejše, tudi Dom za starejše Bor v naši krajevni skupnosti, zato v letošnjem časopisu ni njihovega članka, saj so svojo energijo usmerili v reševanje življenj. V mislih smo z njimi in želimo si, da v prihodnjem Časopisu Sloga zopet preberemo kakšno veselo zgodbo iz njihovega vsakdana.

Leto 2020 je bilo vsekakor nepozabno. Želim vam, da bi bilo na drugačen, pozitivnejši način nepozabno tudi leto 2021.

Polona Rudolf Žigon

Leon Rudolf

Ti presneti vrani

*Ti presneti vrani; nočne ptice, ki mi kljuvajo v srce, ki trohneti mu ne gre.
Živeti je komaj začelo, sliši se bitje njegovo veselo.
Pa vendar to ošabnih nočnih ptic ne gane, ena za drugo priletavajo name.
Voham smrad mesa nedolžnega, ki prej so ga kljuvale.
Črne oči, mogočne peruti, ostri so kremplji, zarinejo jih vame.
Usmiljenja one ne poznajo, bi rade mene spremenile,
bi v sanjah misli moje na glavo obrnile.
A v sebi ne vedo, da bolj ko bodo kljuvale,
prej bodo minile!*

Sonja Habe

Bilo je nekoč

*Bilo je nekoč,
bila ljubezen, družina,
danes pred menoj
stoji hiša razvalina.
Bil smeh, bil je jok,
bila hiša, polna otrok.
Tam v kotu je miza bila,
nad njo razpelo,
ob steni topla postelja.
Na peči se grel kup otrok,
ki privihral v hišo
mrzlih je rok.
Na mizi skleda, polna jedi,
iz nje že mamljivo diši.
Še molitev, zahvala za dober dan,
potem otroci kar z žlico na plan.
Tako nekoč je bilo,
danes nič več ni tako,
danes je tu razvalina,
ko biti bi morala
srečna družina.*

Lilijana Homovec

Ponošene petke

*Ponošene petke
peketajo po poti.
Preteklost pometa
prosojne poganjke
pomladi.
Plehko podajanje
praznih pogledov
preganja praznino
podobnih.
Ponošene petke
pomečkajo potovanje
poletja.*

Neža Rudolf

Veseli pust

Če nam je leto 2020 s čim prizaneslo, je bil to zagotovo pust, ki je letos padel na konec februarja. Tako smo v soboto, 22. 2. 2020, kot v dobrih starih časih rajali na tradicionalnem pustovanju za otroke. Ena redkih, a vsako leto bolj obiskanih prireditev za otroke, je zopet postregla s plesom, igro in otroškim vriščem, ki je na trenutke preglasil glasbo in odmeval po dvorani. Zahvaliti bi se želeli gospema Davorini Čebular in Rosviti Šemrl, ki sta s krompirčkom in toplim čajem poskrbeli za polne želodčke vseh maškar.

Kako bo s pustovanjem v prihodnjem letu, še ne vemo. Zdi se, da bi bilo namesto zime tokrat bolj smiselno odganjati korono in maske, ki jih imamo že vrh glave, nadomestiti s širokimi nasmehi. Morda se celo zgodi, da pustovanja po dolgih letih tradicije ne bomo mogli izpeljati, vsaj ne tako, kot smo bili vajeni.

Želimo vam, da bi tudi v teh čudnih časih znali kot otroci rajati skozi življenje in se glasno smejati (tudi takrat, ko se to po mnenju nekaterih ne spodobi). Kajti smeh je pol zdravja in tega, vam ne more vzeti nihče.

Liza Škrlep

Število obiskovalcev se je bizarno zmanjšalo

Konec avgusta in v začetku septembra je KUD Sloga organizirala dve prireditvi za lokalno in širšo javnost. V primerjavi s preteklimi leti se je število obiskovalcev zmanjšalo za štiri petine.

29. avgusta je potekala premiera dveh kratkih filmov na 9. filmskem večeru domačega filma. Na njem so predstavili futuristični film Korona karantena režiserja, montažerja in scenarista Andraža Corna ter dokumentarni film Covid-19 na podeželju: Črni Vrh nad Idrijo, ki ga je v celoti pripravil Lovrenc Habe. Slednji prikazuje vse spremembe navad krajanov in spremembe v storitvenih, šolskih, društvenih, verskih in drugih dejavnostih v času najstrožje karantene.

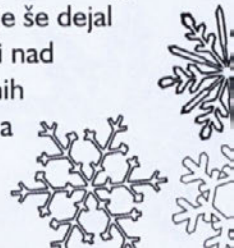

foto: Lovrenc Habe

Če je prvi film služil kot razvedrilo, je drugi prikazoval resnejše težave in situacije, ki jih je prinesel koronavirus na podeželju. Film bo zagotovo pravo vrednost dobil šele z leti, ko se bomo distancirali od norije letošnjega leta in bomo na obdobje, ki ga živimo, gledali nostalgичno.

Filmskih večerov domačega filma se je v preteklih letih udeležilo med 100 in 150 obiskovalcev, v prvih dveh letih preko 200, letos pa je bilo vključno z ustvarjalci filma gledalcev le 38. Tudi na drugi prireditvi, tj. stand up večeru komika Uroša Kuzmana, bi lahko črnovrški dom krajanov sprejel še 31 gledalcev – omejitev združenja 50 ljudi seveda velja tudi na Črnovrškem. Predstavo Profesor Kuzman mlajši si je namreč ogledalo 19 ljudi, v primerljivih stand up večerih na Črnovrškem iz obdobja pred korono, si je tovrstne komedije ogledalo od 50 do 90 ljudi.

Sicer pa je Kuzmin po predstavi dejal, da si želi take publike, kot je bila črnovrška: »Ljudje so se smejali, bili aktivni in glasni. To je meni kot nastopajočemu najboljše, saj vem, da je bil večer dober,« je še dejal doktor matematike. Tudi gledalci so bili nad videnim navdušeni, preplet intelektualnih situacij in spontanah zgodb profesorja na fakulteti je tvoril večer poln smeha.

Korona prinesla sveže ideje

KUD Sloga iz Črnega Vrha tudi v času epidemije ni počivalo. Potem ko smo v mesecu marcu pripravili 6. foto in 1. video natečaj, smo aprila vabili k ustvarjanju.

Kulturno društvo je iskalo vaša mnenja, pesmi, zgodbe ali doživetja, ki so se vam rojevali v glavi v času karantene.

Drugi poziv pa smo pripravili v sodelovanju z domom starejših občanov Bor. Vabili smo, da ustvarjate in pišete tistim, ki so v tistih dneh zaradi socialne distance ločeni od najbližjih. Starejši občani so, kot pravijo zaposleni v domu, veseli vsake pozornosti. Otroke pozivajo, da narišejo kaj lepega in izvirnega, odrasle pa, da si odtrgajo trenutek od vseh skrbi in pomislijo ter starejšim zapišejo nekaj toplega.

Upravni odbor KUD-a je najboljših 10 fotografij 6. foto natečaja z naslovom Črnovrška razglednica objavil v vitrini KUD Sloge, najboljših 5 filmčkov 1. natečaja pa na spletni strani www.crnivrhu.eu. Iz izdelkov je razvidno, da Črnovrški kljub epidemiji ohranjajo lep odnos do vsega živega, kar je lepo in izvirno razvidno iz vseh 32 prejetih fotografij.

Akcijo pisanja in ustvarjanja za starejše smo ponovili tudi v drugem valu, oktobra in novembra.

Liza Škrlep

Filmarji iz Zadloga se ne damo!

Letošnje leto je posebno leto. Drugačno leto. Korona leto. Poseben, drugačen in korona je bil tudi film, ki smo ga letos ustvarjali v Črnem Vrhu. Če ne zaradi drugega, je bil poseben tudi zato, ker notri prvič igram jaz. Večkrat sem se kot gledalka udeležila filmskega večera v Zadlogu, vedno sem ga gledala z navdušenjem – kaj so ustvarili drugi, tokrat sem ga v pričakovanju gledala še z večjim navdušenjem – kaj smo ustvarili mi. V filmu smo vstopili v prihodnost, kjer smo ugotavljali, kakšen bo svet čez petdeset let in kako se bodo takratni dedki in babice spominjali groznega korona leta 2020.

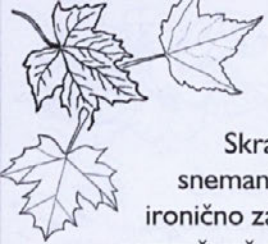
Snemalni vikend je potekal v prvem julijskem vikendu od petka do nedelje. Na prizorišče sem prišla šele v soboto zjutraj, kjer nas je vse pričakal domač Habetov zajtrk in navdušeni ljudje, polni energije in pričakovanj. S snemalno ekipo smo se večinoma že vsi poznali, zato je bilo vse zelo sproščeno in veselo. Pojedli smo zajtrk, določili vloge igralcev v filmu in odšli pred KS Črni Vrh, kjer smo začeli snemati naše prve prizore. Kmalu sem bila seznanjena s svojo usodo: »Liza, ti boš igrala mlado babico!« Seveda sem vlogo z veseljem sprejela, nato pa so sledila dodatna navodila režiserja Andraža: »Liza, stopi malo iz vrste! Liza, delaj se, da si zaskrbljena! Liza, bodi jezna! Liza, a ti sploh znaš biti jezna?« Seveda znam biti jezna, ampak mogoče ne ravno pred kamero, zato pa nisem imela težav z igranjem zaspane in utrujene študentke. Naslednje jutro se nam je pri snemanju pridružil gospod Franc, popoldan pa še gospa Renata, ki sta igrala dedka in babico v letu 2070. Zelo dobro sta se živela v svojo vlogo »flegmatičnega« dedka in »gajstne« babice.

Seveda je bilo snemanje rdeča nit našega vikenda, a vendarle smo imeli veliko prostega časa za zabavo, pa tudi za neumnosti – kurili smo kres, igrali na kitaro, peli, učili režiserja voziti avto in kokoške leteti, udobno smo se

foto: Robert Osolnik

vozili s kavčem na traktorju, predvsem pa smo ves čas dobro jedli.

Skratka, preživeli smo čudovit vikend ob snemanju korona filma, s super noro ekipo, a ta ironično zaradi korone ni bila popolna. Manjkala sta namreč naš glavni pobudnik Lovrenc in njegova boljša polovica.

Komaj čakam, da čez petdeset let izkopljemo kapsulo in si ponovno ogledamo film. Komaj čakam, da vidimo vse zmotne predstave o naši prihodnosti in ugotovimo, kako smo se imeli v današnjih časih lepo. Film smo premierno predvajali konec avgusta.

Sonja Mozetič

Medsebojne vezi ostajajo

Covid-19, kuga današnjega človeštva, je neusmiljeno zarezal v naša življenja in se pretihotapil prav v vse pore našega vsakdana. Neviden, a izjemno nevaren sovražnik zdravju in duševnemu stanju posameznika in družbe.

Ljudje smo socialna bitja, željni druženja in sobivanja. Iščemo poti in načine, s katerimi se povezujemo enako-miselni in čuteči, zadovoljujemo svoje in obče interese, a hkrati želimo ostati varni, zdravi in neogroženi. Nam, pevkam Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec, zborovsko petje omogoča potrebo po druženju, petju in osebnem

izražanju. Da se bolezen z nami ne heca, je dejstvo, ki ga živimo vsakodnevno v svojih socialno varnih mehurčkih, karanteni.

Kljub temu smo v septembrskem navalu boleznih v Piranu zapele kot gostje MePZ Sveta Lucija in se izjemno veselile prijetnega druženja in petja v akustičnem Pastoralno kulturnem centru Georgios. Igrivost in radoživost nas ni zapustila niti ob odhodu domov, saj smo sredi piranskih ulic mimoidoče veselo zabavale z našim prepevanjem in pozitivno energijo.

Seveda je bila naša primarna naloga ostati na varni strani, zato smo se na pevske vaje iz oddaljenejših krajev vozile ločeno. Dokler ni bolezen zarezala prav blizu nas, smo še vedno pridno vadile in pripravljale program za bližajoči se koncert, ki smo ga planirale novembra. Varnostna razdalja, razkuževanje rok ..., a petje z masko na obrazu žal ne gre. Odločile smo se, da bomo s petjem nadaljevale, ko nas bo bolezen le malce spustila iz svojega primeža.

A medsebojne vezi, ki smo jih spletle v vseh teh letih, so močne in ostajajo. Pomembne življenjske dogodke kljub vsemu obeležujemo na iznajdljive načine in z njimi razveseljujemo slavljence. Drobne pozornosti pa le pričajo o tem, da smo tesno povezane in se pogrešamo.

Lovrenc Habe

Sredi Črnologarjevega mandata

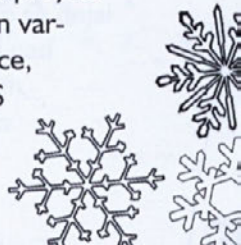
Svet krajevne skupnosti Črni Vrh v trenutni sestavi je bil izvoljen točno dve leti nazaj, kar pomeni, da smo sredi mandata. Kaj so že dosegli, kaj se zdaj dogaja in kaj planirajo, smo vprašali predsednika Jerneja Črnologarja.

Ste sredi mandata. Na kaj ste do sedaj najbolj ponosni?

Uspešno je napisana dokumentacija za projekt varne šolske poti. Narejeni bodo novi in varni pločniki do šole, novi prehodi za pešce, urejena bo tudi javna inštalacija v tleh. S pomočjo Ivana Rupnika smo pridobili tudi soglasja z lastniki zemljišč, zato

foto: Arhiv ŽePZ Ivan Rijavec

večjih problemov ne pričakujem. Po novem letu bo javna razgrnitev projekta najverjetneje na spletu, nato bo šel projekt v proračun. Čakamo le še soglasja elektro podjetja in Telekoma, zato sem prepričan, da bo projekt v proračunu in torej v izgradnji leta 2022. Koliko časa bo trajala gradnja, ne vem.

Nekoliko več je tudi finančnih sredstev.

Na sestankih predsednikov KS v Občini Idrija smo dosegli več sredstev za javne poti, tudi park s košnjo javnih površin ima po novem svojo postavko, zato park ne bo več bremenil javnih poti. Imamo tudi nov fond za prireditve – 4000 evrov.

Katere problematike so aktualne sedaj?

Poleg šolske poti je velik izziv tudi zid na pokopališču, ki je nevaren, dela škodo na nagrobnikih in grdo izgleda. Pred kratkim smo iz občine dobili projektanta, ki si je zid ogledal in poslikal, zdaj pa dela načrt obnove. Ko bo to narejeno, mi bo Marjan Mržek predal gradivo o končni izvedbi.

V začetku leta je bila velik problem tudi Komunala Idrija, ki je vse podizvajalce odklonila, sedaj pa dela vse sama. V mislih imam domačina, ki je vestno kosil travo, večkrat tedensko odnašal smeti iz parka in delal še druga dela. Komunala pride redkeje. Želim si, da spet dobijo domačega izvajalca, ki bi vse to delal.

Ne morem niti mimo našega nesrečnega »placa«. Tak je, ker se čaka zaključek projekta urejanja kanalizacije, mislim pa, da se je ustavilo pri državnih soglasjih. Lahko bi ga preplastili, vendar bi se potem, ko bo kanalizacija urejena, spet rezalo asfalt. Še vedno pa skoraj vsakodnevno pritiskam na to, da se druge javne površine vzdržujejo.

Kaj bo konec leta 2022 sigurno drugače oziroma boljše kot konec leta 2020?

Zid na pokopališču bo obnovljen, upam, da bo tudi varna pot v šolo v zaključni gradbeni fazi. Še vedno pa se bo vzdrževalo javne poti in javne

površine. Žal iz prejšnjih let ni bilo velikih zasnov in v štirih letih se iz nič da le malo storiti. Rabili bi vsaj 10, 15 let, da se v vasi kaj konkretnega spremeni.

Je morda vprašanje, ali boste leta 2022 nadaljevali z delom kot predsednik, prezdneje?

Mislim, da ne bom.

Je delo predsednika težavno?

Če se delo odvija pozitivno v prid KS in krajanov, ni problema! Rad zagrabim in pomagam tudi društvom (nazadnje pevcem) in krajanom (nazadnje za nakup barve na avtobusni postaji). Veliko pa je tudi zbadljivk – zadnje čase je bila problematika bankomat. Pogodba z najemodajalcem je potekla in banka ga je odstranila. Že lani februarja so bankomat hoteli odstraniti, a smo s peticijo dosegli, da bankomat ostane. Letos s stani banke ni bilo niti odgovora. Ko se bo korona pomirila, bom enega člana sveta KS prosil, da zaprosi druge banke za nov bankomat.

Ste ob prevzemu pričakovali te zbadljivke?

Sem, a se s časom navadiš na njih. Poskušam pomagati vsem, a če ni posluha tudi s strani komunalnega podjetja ali

foto: Srečko Habe

občine, potem sem tudi sam nemočen.

Kaj bi sporočili krajanom?

Želim in prosim, da se še naprej držijo ukrepov in ostanejo zdravi, v novem letu pa veliko miru.

Mirjam Vidmar

Pevci na čakanju

Korona ... beseda, ki nas letos spremlja že celotno leto in nam kroji življenja. Zaradi nje smo morda postali boljši, morda smo kakšno izkušnjo več pridobili ali pa preprosto ugotovili, kaj pogrešamo in kdo nam veliko pomeni.

Ko je spomladi korona zaigrala na svoje note, smo postali pevci na čakanju. Vsi nastopi na revijah, sodelovanja pri mašah so bili odpovedani. Katja nas je povezovala, obveščala in tako smo dobili konec marca vabilo od KUD Sloga, naj vsi ob isti uri pojemo Kekčevo pesem. Bila je posebna izkušnja, ko smo z nogami bingljali na balkonu in prepevali na glas. Veliko noč smo praznovali doma, mašo pa spremljali po televiziji. V maju, ko so se ukrepi sprostili, pa smo začeli hoditi k maši, pri kateri smo imeli varnostno razdaljo, masko in peli ljudske pesmi. Poletje je prineslo odmor in konec avgusta že prvo naše srečanje v cerkvi. Izpeljali smo srebrno mašo in birmo. Začeli smo z vajami, ki smo jih kmalu zaključili. Korona nas je zopet zaprla v naše do-

foto: Katja Bajec Felc

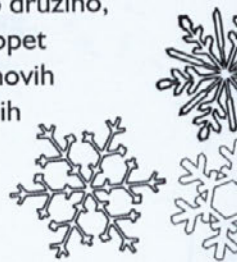

foto: Katja Bajec Felc

move in spet smo bili na začetku kot spomladi.

Danes sem zopet pevka na čakanju. Pogrešam petke, ko imamo pevske vaje in se učimo novih pesmi, ki nam predstavljajo velik izziv. Pogrešam druženje, ko se srečamo in se znamo poveseliti, pa tudi biti čuteči v žalostnih trenutkih. Pogrešam maše, praznike, ki jih bogatimo s slovesnim petjem, nastope, sodelovanja z drugimi pevskeimi zbori in orkestri, sklepanja novih prijateljstev, prepevanja v velikih dvoranah, v katerih ti srce močno razbija. Pogrešam poslušalce, ki nas radi poslušajo in spremljajo ter nam namenijo svoj čas. Zato sem danes hvaležna za vsak trenutek posebej, ki me bogati in nagraduje za moje sodelovanje pri zboru. Hvaležna sem tudi naši zborovodkinji, da nas preko tehnologije povezuje, bodri in napiše kaj lepega. Tako je tudi podala idejo, naj se pevci oglasimo in napišemo, kako preživljamo korona čas. Spodbuda je v tem času dobrodošla. Katja je na god sv. Cecilije poslala vsem tudi voščilo. Ob tem dnevu imamo po navadi mašo in praznovanje. Vedno je nekaj posebnega in taki mali sladkorčki ti pogrejejo dušo, takrat se zaveš, da imaš poseben dar. Ker pa sem letošnje leto več doma, sem vesela, da lahko svoj prosti čas izkoristim za svojo družino, kajti ko se vrnem na stare tirnice, bo zopet polno nastopov. Spet se bomo veselili novih izzivov, morda še bolj cenili darove, ki jih imamo.

In ob koncu letošnjega leta se

vprašam, kaj mi je letos korona prinesla dobrega. Morda boste rekli, da nič. Pa vendar je moj odgovor: prinesla mi je čas. Čas, ki sem ga namenila sebi in moji družini, prijateljem. Čas, da sem ugotovila, da pogrešam petje, prijateljstvo in druženje. Prav gotovo poznate našo pevsko himno, ki nas spremlja že vrsto let: Sem pevec in peti je vse mi na sveti, saj dani so glasi, da pojem si včas, zakaj bi ne pel ...

Lilijana Homovec

Živžav, pogrešamo te!

Kdo bi si mislil, sama niti najmanj ne, da bom kdaj učila otroke, ne da bi jih imela pred sabo, žive, nagajive, žalostne, vesele, polne idej, energije take in drugačne. Pa se je zgodilo. In tudi ta strašanska in nenadna sprememba in izziv bo za nami, z vsemi minusi in plusi, z novimi izkušnjami in znanji, ki bodo spremenila prihodnost vseh nas.

Kljub temu da se je leto 2020 čisto lepo začelo in smo imeli vse zastavljeno in narejeno po naših planih in načrtih, je seveda prihod epidemije popolnoma zavrtel in spremenil naše delo. Do 16. marca smo kot prejšnja leta realizirali načrt naših aktivnosti in izvedli večino šolskih tekmovanj v znanju. Ko smo se preselili za računalnike, pa je večina teh aktivnosti odpadla. Čeprav smo se ob koncu šolskega leta vrnili v razrede, ne moremo primerjati rezultatov s tistimi iz prejšnjih let. Razlike, primanjkljaje ali morebitne presežke na katerem od področij bomo merili, ko bo vse to za nami. Ta trenutek se še ne vidi na obzorju.

16. marec je za nami kot usodni dan, dan, ko smo bili postavljeni pred dejstvo, da bo pouk potekal brez direktnega stika med učiteljem in učenci, nihče od nas pa si tega sploh ni znal predstavljati. Hitrost prilagajanja na nastalo situacijo kaže, kako zelo smo vsi iznajdljivi,

kako hitro najdemo rešitve in pot do jasno vidnega cilja. Skupaj s koraki v zastavljeno smer so se kazale tudi težave, ki smo jih reševali sproti, in ta trenutek smo že pravi mojstri v izvajanju pouka na ta način. Učenci so se naučili

delovati sami, zaprti v lastni sobi, pa še vedno povezani s svojimi vrstniki. Učitelji smo se znašli in še vedno odkrivamo nove načine, kako doseči učne cilje na tak način. Starši, brez katerih bi vse skupaj v trenutku padlo v vodo, so nenadoma začeli opravljati še eno službo. Najmanj eno, če so usklajevalci, usmerjevalci, organizatorji in svetovalci več svojim otrokom, pa ... kdo ve, koliko delovnih ur je za njimi.

Preveč besed je bilo že izrečenih o tem, kakšen bo vpliv takega načina dela na otroke in mladostnike. Prepustimo analize strokovnjakom. Lahko pa se zahvalimo staršem, da so prevzeli to breme na svoje rame in tako naša barka sploh še pluje. Hvala!

Prikrmarili smo do konca šolskega leta z zelo dobrimi učnimi rezultati in realizacijo pouka. Kot vsa leta doslej smo se trudili, da bi poleg osnovnega programa dodali še vse, kar nas bogati in dela drugačne od ostalih. Tudi tu nam je uspelo realizirati marsikaj od načrtovanega. Nekaj aktivnosti pa je ostalo neizvedenih zaradi znane situacije.

Tekmovali smo v znanju na številnih področjih, sodelovali na likovnih in literarnih natečajih, se udeleževali športnih tekmovanj, naredili kolesarski izpit, hodili v glasbeno šolo in h klekljanju, prepevali v pevskih zborih in prirejali

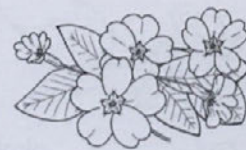
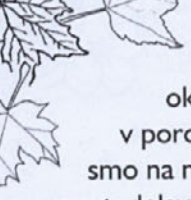

foto: Irena Kenk

proslave in prireditve, pomembne za šolo, naš kraj in tudi širšo okolico. Vse te številne dosežke lahko vidite v poročilih o našem delu na šolski strani. Ponosni smo na naše učence, njihovo ustvarjalnost, domiselnost, delavnost, zagnanost. Vse našete lastnosti nam dajejo moč in voljo za vztrajanje na poti, za iskanje vedno novih zamisli, kako še obogatiti naše delo. Seveda ob brušenju diamantov ne pozabimo tudi na tiste, ki rabijo več pomoči pri šolskem delu in se tudi njim posvečamo v celoti, ne le formalno v mejah predpisov.

Tako smo prišli skoraj do konca. Manjka le še ena za nas in za kraj izjemno pomembna pridobitev. Trenutno stanje epidemije preko poletja je dalo še eno možnost napredka, in sicer sanacijo telovadnice. V načrtu ali vsaj v pogovorih je bila že, odkar sem začela učiti na naši šoli, to pomeni že več kot 20 let. Vedno se je ustavilo, kje drugje kot pri denarju. To pot se je vse pokrilo, tako kot je potrebno za tako veliko naložbo. Sredi septembra je pouk športa začel potekati v prenovljeni telovadnici. Ko bi bilo dovoljeno, bi bučno praznovali ta dogodek. Tako pa bomo samo zadovoljni, ko jo bomo lahko ponovno začeli uporabljati.

Naj zaključim z največjo željo vseh skupaj, željo za vse nas in vse tiste, ki se jih naše delo vsaj malo dotika. Želimo si, da bi se vrata šole spet odprla, da bi spet odmevala smeh in klepetanje otrok, da bi se lahko v živo pogovarjali, hvalili in grajali, da bi spet vsi skupaj živeli, res živeli. Naj se zgodi čim prej. Srečno!

Veronika Škedelj

... ko se načrti in rutine postavijo na glavo ...

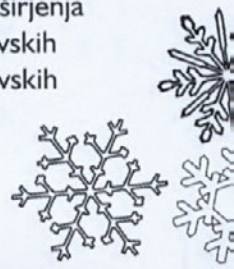
Ko smo se člani MoPZ Pobje na začetku leta zbrali na občnem zboru in zastavili kar nekaj večjih ciljev za novo pevsko koledarsko leto, se ni nobenemu niti sanjalo, kako bodo prav kmalu izredne razmere postavile na glavo vse naše načrte in rutine. Do nastopa na vsakoletni občinski reviji v Idriji je naše zborovsko delovanje potekalo po ustaljenih tirih, nato pa smo kar naenkrat sobotne večere

foto: Rado Božič

začeli preživljali vsak na svojem domu. Sicer smo imeli že pred koronavirusnim časom v planu, da sezono predčasno zaključimo konec aprila z letnim koncertom in si privoščimo nekoliko daljše pevske počitnice, zato takrat nismo razmišljali o iznajdljivejših virtualnih načinih izvedbe pevskih vaj. Kljub temu pa nenadna prekinitve naših pobovskih druženj v nas ni vzbujala prijetnih občutkov. Sobotni večeri so bili konec koncev rezervirani za nas, Pobe, in vsako soboto sem med osmo in deseto uro zvečer prejela kar nekaj sporočil z željami, da se čim prej ponovno srečamo v naši pevski sobi ter skupaj zapojemo. Pred poletnimi počitnicami nam sicer v pevski sobi ni uspelo zapeti, smo se pa po treh mesecih spet skoraj vsi srečali in skupaj zapeli na našem tradicionalnem pobovskem pikniku.

Novo pevsko sezono smo z na novo začrtanimi cilji začeli konec avgusta in se spet vsako soboto redno srečevali na pevskih vajah. Sicer je bilo neko visoko motivacijo v teh časih, ko sploh nisi vedel, kdaj boš lahko spet kot zbor zapel na kakšnem nastopu ali koncertu, težko najti, vendar smo vztrajali do zadnjega, čeprav v manjših skupinah v skladu z ukrepi za zajezitev širjenja koronavirusa. Po ponovni prekinitvi pevskih vaj sem sicer razmišljala o virtualnih pevskih vajah po glasovih, vendar pa sem se na koncu odločila, da bom zamrznila delovanje zbora in tako pevcem

pustila nekoliko daljši oddih kot ponavadi. Verjamem, da pevci v tem času kljub prekinitvi pevskih vaj ohranjajo svojo pevsko kondicijo, saj sta glasba in petje del njihovega vsakdana, in da si velikokrat zapojejo tudi kakšno pobovsko pesem. Poleg tega pa so se v letih našega skupnega petja stkala prijateljstva, zaradi katerih člani zbora tudi v teh časih vzdržujemo stike in tako peljemo dalje našo skupno energijo. Trenutno situacijo pa izkoriščamo za urejanje našega notnega arhiva, ki ga bomo pretvorili tudi v digitalno obliko, da nam bo tako na voljo vedno in povsod. V taki obliki nam bo notno gradivo prišlo prav predvsem na naših druženjih po vajah in nastopih ter vožnjah z avtobusi, ko vedno znova zelo radi obnavljamo precejšnji del našega zborovskega repertoarja. Do takrat pa doma treniramo Hamotovo: »Veš, prjatu, dolgo nisva pila, dolgo, dolgo, dolgo nisva se dobila ...«

Mojca Terbižan Leskovec

Travnik je naša telovadnica

V letošnjem letu se že od marca vse vrtili okrog novega virusa, seveda ni vrtec nobena izjema. Kot javna ustanova je pravzaprav v središču dogajanja. Ko so se marca vrtci zaprli, nihče ni vedel, koliko časa bo to trajalo. Vsi smo si želeli, da se čim prej vrnemo na stare tirnice. Stare tirnice, ki pa to še nekaj časa ne bodo. Tako smo doma ostali kar dva meseca in ko je napočil čas za povratek, smo se tega zelo veselili. Veselili in hkrati bali, saj nismo vedeli, kako bo z vsemi novimi ukrepi. Želeli smo poskrbeti za zdravje otrok, po drugi strani pa vemo, da otroci potrebujejo bližino, nasmeh, objem in varno naročje. In tako smo otroke zjutraj pričakali z nasmehom na obrazu, maska ga je zakrila le pri vratih, kjer smo srečali starše.

Z otroki smo vedno veliko govorili o skrbi za osebno higieno, letos pa smo temu namenili res veliko pozornosti in tako za otroke to ni predstavljalo velikih sprememb. Umivanje rok je postalo samo še bolj temeljito in redno, robčki so še bolj vestno pristajali

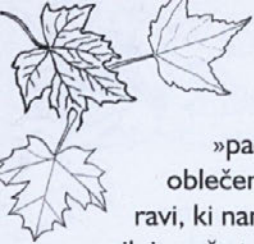
v koših za smeti. Kihanje v rokav so nekateri že dobro osvojili, druge pa čaka še nekaj vaje. Vzgojiteljice v vrtcu skrbimo, da so igrače čiste, večkrat razkužimo stvari, ki se jih dotikamo, in smo še posebej pozorne pri deljenju hrane. Vse to ni predstavljalo velikih sprememb in je kmalu postalo naša nova rutina.

Se je pa zgodila velika sprememba na področju sodelovanja (z zunanjimi strokovnjaki, razna gledališča, starši ...). Vrtec Idrija in s tem enota Črni Vrh je znan po zelo dobrem sodelovanju s starši. Starši predstavljajo pomembno vez med vrtcem in domom. Vsako leto za starše pripravimo razne delavnice, druženja v naravi in rajanja. Vsi starši so lepo vabljeni, da sodelujejo pri praznovanju rojstnega dne svojega otroka. V veliko pomoč so nam tudi pri zbiranju različnega materiala, gradiva. Vse to pa v letošnjem letu ne pride v poštev. To je tisto, kar kot vzgojiteljica res pogrešam, in veselim se časa, ko se bomo skupaj dobili na igrišču vrtca in obujali spomine na igre v pozabi.

Biti vzgojitelj ni samo poklic, je poslanstvo. In prav v teh časih je še kako pomembno, da so vzgojitelji srčni in hkrati strokovni. Naša naloga je, da otroci vedo, kaj se dogaja,

foto: Mojca Terbižan Leskovec

hkrati pa živijo otroštvo v pravem pomenu besede. Namesto »pacanja« bacilov v igralnici se raje primerno oblečemo in obujemo ter uživamo v čudoviti naravi, ki nam jo ponuja okolica v Črnem Vrhu. Travnik je naša telovadnica, gozdni kotichek pa igralnica. Zaposleni v vrtcu se resnično trudimo, da upoštevamo priporočila stroke in s tem preprečimo vdor virusa v vrtčevsko okolje. Seveda pa je odgovornost tudi na strani staršev, da v vrtec pripeljejo zdrave otroke. Le s skupnimi močmi nam lahko uspe.

Nataša Hvala

Utrip župnije v letu 2020

Ob koncu pastoralnega leta je priložnost za pogled nazaj tudi glede življenja v župniji, ki ga je, tako kot praktično vsa druga področja našega življenja, zelo zaznamovala epidemija koronavirusa. Prinesla je velike spremembe, kot so omejitve zbiranja, tako da je kar naenkrat lahko šlo v cerkev manj ljudi, zaradi poostritev se dve daljši obdobji niti ni smelo imeti maš skupaj z verniki. Tako smo dva večja praznika, veliko noč in vse svete, obhajali po domovih, svete maše pa smo spremljali preko danih medijev. Sedaj, ko to pišem, je že blizu božič, ki bo po vsej verjetnosti minil v podobnih okoliščinah. Tudi nekateri drugi dogodki, npr. prvo sveto obhajilo in sveta birma, so potekali drugače, kot smo bili tega vajeni doslej. Razmere, kakršnih nihče ne pomni, so priložnost za razmislek o našem načinu življenja doslej, o naši veri, odnosu do vseh in vsega, kar nam je dano. To obdobje ima tudi pozitivne plati, gotovo ne za vse enake, a dobro je, če najdemo vsaj kakšno. Ostaja pa nam priložnost, da se podpiramo med seboj, smo dobri drug z drugim in si pomagamo. V nadaljevanju si lahko preberemo poglede ne preteklo leto, ki so jih z nami delili gospod župnik in nekateri župljani.

Župnik Iztok Mozetič (Vzeto iz oznanil na nedeljo Kristusa Kralja, 22. 11. 2020.)

Zadnja nedelja cerkvenega leta je prilika za pogled na

dogajanje v zadnjem letu. Kot je vsako posebno, je to še na poseben način, saj smo postavljeni pred preizkušnjo koronavirusa, ki je posegel v življenje naše družbe in zato tudi župnije. Omejene so bile in so možnosti glede prisotnosti pri sv. maši v cerkvi, tudi za veliko noč in za vse svete. Prehodno obdobje nam je omogočilo slavje binkošti in Marijinega vnebovzeta ter z njim povezano romanje na Sveto Goro, z zamikom so bili v septembru celonočno češčenje Svetega Rešnjega Telesa, sveta birma, zahvala in blagoslov zakoncev ob obletnicah porok in prvo sveto obhajilo. Prekinjeno oz. v prilagojeni obliki je bilo delovanje posameznih skupin, župnijskemu gospodarskemu in pastoralnemu svetu je bil podaljšan mandat. Posebna sreča je bila, da je lahko potekal oratorij dva tedna, glede na to, da so jih morali ponekod odpovedati zaradi okužb. V avgustu je bil med nami tudi srebrnomašnik Robert Ušaj. Za srečevanje po spletu (»Zoom«) sta se odločili zakonski skupini.

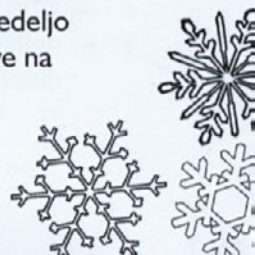
Življenje iz vere z molitvijo in dobrotelostjo je bila in je trenutno predvsem vezana na družine, kar je ob vseh naporih in težavah tudi blagoslov in posebna milost. Čeprav je spremljanje svete maše odvisno od radia, televizije ali spleta, pa je še vedno omogočena možnost za prejem svete spovedi in svetega obhajila, ki sta bistvena za zdravo duhovno življenje iz vere. Ob trudu za ohranjanje telesnega zdravja sta potrebna tudi trud in močna zavest za duhovno zdravje, kajti na tem svetu smo samo prehodno, vedno znova vabljeni, da vsak izpolni svoje enkratno in neponovljivo poslanstvo v pripravljenosti, da ga Bog lahko pokliče v večnost kadar koli.

Bogu smo hvaležni, da živimo v državi, kjer so možnosti za zdravljenje in da je pripravljenost mnogih, ki pri tem pomagajo, in smo jim za to hvaležni. Sočutje do prizadetih nas spodbuja, da se vsak od nas trudi narediti vse, da bo epidemija čim prej mimo.

Začetek adventnega časa prihodnjo nedeljo pa bo prilika za razmislek glede priprave na božič kot tudi na novo leto 2021.

Neža Rudolf

V našo župnijo sem vključena

kot članica mešanega pevskega zbora, zborovodkinja mladinskega zbora, voditeljica oratorija in članica ŽPS. Prav zato je nepričakovani »lockdown« v marcu v veliki meri sprostil moj urnik, predvsem konce tedna. Če sem iskrena, mi je prvih nekaj tednov pavza od vsega skupaj povsem ustrezala. Nedeljske dopoldneve je zaznamovalo družinsko zasedanje v dnevni sobi in spremljanje prenosa svete maše preko televizije, facebooka ali youtuba. Ob pestri »ponudbi« se je bilo kar težko uskladiti, katerega duhovnika bomo izbrali tokrat. Ščasoma sem začela pogrešati petkove in nedeljske pevske vaje, pa tudi usoda oratorija je bila iz tedna v teden bolj gotova.

Konec maja so se razmere nekoliko umirile in s Terezijo sva šli v akcijo. Pripraviti je bilo treba načrt oratorija, ki bo kos vsem ukrepom. Na veliko srečo so se do avgusta omejitve zrahljale in s številčno ekipo animatorjev smo oratorij lahko izvedli v dveh terminih. Vsak oratorij je posebno doživetje, ampak letošnji mi bo zagotovo ostal v posebnem spominu. Neprestano spremljanje radarja padavin, preverjanje ukrepov, razkuževanje rok, prilagajanje programa, po drugi strani pa glasen smeh otrok, neobičajen mir med kosilom, zahvale in spodbude staršev, interne »fore« animatorjev, utrjevanje koreografije za Oratorij ima talent in občutek neizmerne hvaležnosti, da sem lahko del tega. Ob 15-letnici črnovrškega oratorija smo utrinke letošnjega programa ujeli v objektiv in ustvarili video Oratorijske drobtinice, saj se vam želimo zahvaliti za vse molitve in darove, ki nam jih namenjate. Naj vam bodo v lep spomin.

V preteklem letu smo bili prisiljeni pogledati vase in spoznati, kdo smo in česa si v življenju zares želimo. Vsem želim, da bi zmogli z zaupanjem gledati v prihodnost, si upali storiti to, kar se zdi nemogoče, in tako v polnosti živeti letošnje oratorijsko geslo: Zaupam, zato si upam.

Tina Žgavec

Ta čas je vse nas postavil pred to, da se bolj povežemo kot družina. Ukrep o ukinitvi maše je bil potreben za preprečitev širjenja virusa.

Tako smo mogli velikonočne praznike preživeti z najbližjimi in vsa družjenja smo premaknili na poletje. V teh časih gre velika zahvala duhovnikom, da maše prenašajo po televiziji, radiu ... Virus je vplival tudi na potek birme, saj je bila prestavljena, tako kot sv. obhajilo, na september, in na prvonovembrske praznike. Hvaležni smo bili, da sta se obred birme in obhajila izpeljala še letos. Obiski grobov so bili odsvetovani, ampak moje mnenje je, da bi se lahko letos temu običaju odrekli, saj pokopališče lahko obiščemo kadar koli med letom. Mislim, da bomo morali zaradi našega zdravja advent in božič preživeti v krogu družine. Adventni običaji bodo ostali enaki in vsa družjenja bomo nadoknadili, ko bo te situacije konec. V tej situaciji je bilo dobrega to, da smo se kot družina bolj povezali in naučili bolje uporabljati tehnologijo v smislu šolskih potreb.

Marija Rudolf

Ko smo prejšnjo pomlad šli v karanteno, se mi sploh ni sanjalo, kako bo to pravzaprav izgledalo. Začela se je šola na daljavo, imeli smo »zooome«. Na začetku je bilo zanimivo. Kar se tiče tehnologije, sama res nisem bila tega tako veščica kot sedaj. Večina obšolskih dejavnosti je odpadla in jih nismo izvajali niti od doma. Verouk je še

foto: Cvetka Batič

zmeraj potekal, in sicer tako, da je vsake toliko katehistinja Nataša po gmailu poslala nalogo. Včasih je to bila molitev, nedeljska maša z družino. Z družino smo se potrudili, da smo vsako nedeljo gledali mašo po facebooku, televiziji, youtubu ... Ta čas je bil tudi čas priprave na birmo. Velikokrat smo se spraševali, če birma sploh bo. Sicer smo jo dvakrat prestavili, a na koncu je le bila. Bilo je drugače kot v prejšnjih letih, saj smo bili v cerkvi samo birmanci z družino, botri in pevci. Imeli smo poseben razpored sedenja. Vsak je imel svoje mesto in vsi smo morali nositi maske. Kar se tiče priprave na birmo, mislim, da smo se ne glede na situacijo dobro pripravili. Čez čas je karantena postala že naporna. Zjutraj je bilo težko vstati, koncentracija pri pouku na daljavo je padla, oči so po večurnem gledanju v ekran začele boleti, produktivnost se je zmanjšala, bili smo nejevoljni in tečni. Vsak je pogrešal prijatelje in svoje sorodnike. Takrat smo poskusili ne misliti negativno, s sprehodi v naravi, gibanjem in hribolazenjem po lokalnih gričih. Vreme nam je bilo kar naklonjeno. Takrat sem bila zelo hvaležna za okolje, v katerem živim, in težko sem si predstavljala, kako se počutijo tisti, ki živijo v mestih in takih možnosti niso imeli. Dobra stvar karantene pa je bila, da smo si lahko vzeli čas zase in za družino.

Rafael Bonča

Zelo razumem stisko starejših ljudi. Nikamor ne smejo, obiskov od nikoder, nobene dinamike ... Tudi če si sam poiščeš kakšen izziv, kakšno dejavnost, se s časom zasitiš samega sebe in je težko najti izhode. Ta čas je za vse res velika preizkušnja, a mislim, da bo po koncu vsega življenje spet skočilo v stare tire. Ljudje pa bodo po moje ohranili preveč individualizma, ki se ga sedaj privajajo. To bo po moje največji izziv.

Tatjana Fajdiga

Stvari, dogodki, spomini so lahko boljši ali slabši. Lahko pa so tudi drugačni. In letošnje leto je bilo zagotovo drugačno. Prvič smo se lahko kot družina vsi skupaj udeležili obredov velikega tedna in praznovanja velike noči. Sicer

smo vse to izvedli doma, pred televizijo, a bili smo vsi skupaj, kar prejšnja leta ni bilo mogoče, ker je nekdo moral ostati doma in čuvati mlajša otroka. Sicer ni bilo sodelovanja pri maši s cerkvenega kora in ni bilo vonja po kadilu in občutka pripadnosti župniji. Bila pa je povezanost družine.

In res je, da letos nismo obiskali drugih pokopališč, kjer so pokopani naši sorodniki, in smo se njihovemu spominu poklonili samo na črnovrškem pokopališču. Smo pa zato zanje več in verjetno bolj zbrano molili doma in naše molitve so gotovo segle še veliko dlje od občinskih meja in dosegle svoj cilj.

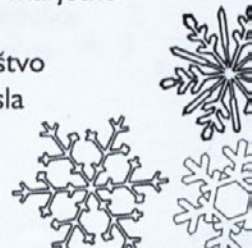
In res je, da so nedeljske maše pred televizorjem v dnevnici sobi drugačne kot v veliki in prostorni cerkvi. A tudi Jezus ni bil ves čas samo v templju. Hodil je tudi na domove, učil je tudi ob jezeru in srečeval se je tudi z bolnimi ter jih ozdravil in jim vlival upanje. Takega Jezusa – popotnika letos mi sprejemamo v svoj dom in se z njim družimo na pohodih v naravi ter se nanj obračamo s prošnjami za zdravje in moč, da bi zmogli tudi zdaj širiti dobroto in ljubezen.

Polona Rudolf Žigon

Vedno pripravljene pomagati

Leto 2020 se je začelo kot vsako tudi za člane Prostovoljnega gasilskega društva Črni Vrh. Ko smo konec februarja izvedli svoj občni zbor, ni nihče slutil, da bo to zadnje večje druženje črnovrških gasilcev pred dolgim obdobjem ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa. Tako smo v začetku maja s sveto mašo v domači cerkvi obeležili god našega zaveznika svetega Florjana, vendar se nato nismo poveselili v gasilskem domu, kar bi na vsako običajno leto izgledalo nenavadno. Še bolj nedoumljivo pa bi se nam še v začetku leta zdelo dejstvo, da zaradi omejitve zbiranja ne bomo mogli izvesti veselice na marjetno nedeljo. A žal se je zgodilo prav to.

Vendar odpoved veselice za naše društvo ne predstavlja najslabšega, kar je prinesla epidemija. Največja posledica prepovedi zbiranja in druženja je, da je

namenjena uporabi gasilcem na intervencijah, in sredstvo za razkuževanje prostorov.

Želimo si, da bi bilo prihodnje leto prijaznejše do nas, da se bo življenje vrnilo na stara pota in da nam bo uspelo izpeljati vse zastavljene načrte.

Sonja Habe

Klekljanje nas povezuje

Tudi v Društvo klekljaric idrijske čipke, skupino Črni Vrh – Godovič je posegel koronavirus. Že v tekočem letu smo bili primorani prekiniti in tudi končati naša srečanja. Vseeno smo dosegli nekaj začrtanih planov. Osvežili smo znanje

foto: Tomaž Rudolf

gasilcem onemogočeno izvajanje operativnih vaj in izobraževanj. Preko celega leta je ta del gasilstva preko celotne Slovenije skoraj popolnoma zastal. Le zgodaj jeseni je bilo organiziranih nekaj tečajev in takrat se je za pripravnika usposobilo sedem naših članov, v osnovni šoli pa smo uspešno izvedli tehniški dan. Znanje in veščine je potrebno stalno pridobivati, izpopolnjevati in obnavljati, zato bo potrebno po koncu zdajšnje zdravstvene krize po celi državi veliko moči vložiti prav v operativno področje, ki že nekaj časa, ne po svoji krivdi, ne deluje optimalno.

Čeprav je ves svet zastal, nesreče niso, zato smo posredovali na sedmih intervencijah v domači krajevni skupnosti in bili v septembru preko državnega načrta zaščite in reševanja aktivirani za gašenje velikega gozdnega požara nad Dolgo Poljano.

Spopad z epidemijo zahteva veliko ljudi, zato smo bili na pomoč povabljeni tudi gasilci. Trije naši člani, ki so tudi izučeni prvi posredovalci, so se javili, da so pripravljeni pomagati v zdravstvenih ustanovah in domovih starejših občanov, vendar do sedaj ni bil še nihče vpoklican. Društvo je že v prvem valu prejelo dodatno zaščitno opremo za preprečevanje prenosa okužb, ki je

foto: Blažka Benčina

dodajanja barvne nitke v risu in naredili nekaj izdelkov na to temo, le pokazati jih nismo uspeli. Za matično društvo DKIČ Idrija smo združeni v projektu klekljali po načrtih študentov oblikovanja. To naj bi predstavili na razstavi čipkarskega festivala, ki je bil letos v virtualni obliki.

V času koronavirusa, ko smo bili primorani biti doma, so pridne risarke papircev oblikovale vzorce, ki nas povezujejo. Irma Pervanja je pripravila vzorec prepletene verige, ki gre v neskončnost, Andra Jereb pa venček upanja. Vse to nam je bil izziv in s številnimi slovenskimi klekljaricami smo ga sprejele ter izdelke razstavile na Facebooku. Čipkarska šola je v času čipkarskega festivala pripravila projekt #pridiklekljaj, pri katerem smo sodelovale tudi članice skupine. Rezultati našega dela so vidni na obeležju Idrija živi pred Čipkarsko šolo, kje so umeščene tudi naše čipke.

Na koncu, za tisto češnjico na torti, smo se prijavili na natečaj, ki ga je objavilo Kulturno društvo Lipa iz Bazovice v Italiji, ki praznuje obletnico svojega delovanja. Naslov natečaja je bil Rojstni dan. Prijavile smo se na natečaj z izvirno idejo Blažke Benčina in Anke Jamšek Različni & povezani. Nastalo je 20 vzorcev balončka v različnih tehnikah za 20 njihovih ustvarjalnih let. Vsi baloni so bili skupaj povezani v šopek in so preko naše meje ponesli dobre želje ob njihovem prazniku. Ideja in izvedba jih je prepričala, saj smo osvojile drugo mesto, na kar smo zelo ponosne. Zahvaljujemo se Blažki Benčina, ki je vzorce narisala, in Anki Jamšek, ki nam je pri izdelavi čipk nudila strokovno pomoč.

Pestro in zanimivo leto je za nami. Pripravljamo tudi svojo virtualno razstavo. Čeprav fizično nismo združeni, nas povezuje klekljanje in se veselimo vseh idej, ki prihajajo s strani Anke Jamšek, naše mentorice in učiteljice v ČŠ Idrija, ter Marjetke Rupnik, predsednice skupine klekljaric Črni Vrh – Godovič. Obema se zahvaljujemo!

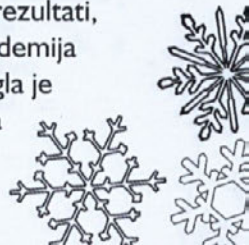

foto: Valentin Lampe

Ciril Lampe

Lov v času pandemije

Omejitev druženja in prostega gibanja na javnih prostorih je naši Lovski družini Javornik, tako kot tudi drugim, otežila izvajanje svoje dejavnosti. Koncesijska pogodba, ki jo imamo z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, nas zavezuje na trajno gospodarjenje z divjadjo v lovišču Javornik. Obvezuje nas načrtovanja ukrepov za varstvo divjadi in izvajanja odvzema divjadi iz narave ter tudi določenih del, ki jih moramo opraviti v lovišču. Iz prvih vladnih ukrepov za zajezitev pandemije smo bili lovci v določeni meri izvzeti, saj nismo imeli prepovedi izvajanja skupnih in skupinskih lovov, seveda ob strogem upoštevanju predpisov za preprečevanje širjenja virusa. Strožji ukrepi so ta načina prepovedali in dovoljujejo le še individualni lov. V luči teh ukrepov nam je težje dosegati zadane cilje in glede na trenutno situacijo se bomo morali v večji meri zadovoljiti z rezultati, ki smo jih dosegli do sedaj. Vendar pandemija ni mnogo pomembnejša od tega. Posegla je v naš način življenja in nas prikrajšala za društveno dogajanje in medsebojne stike, ki nas lovce znotraj naše

lovske družine povezujejo že od nekdaj. Tudi v prejšnjih časih smo se večkrat srečevali s težavami, ki so bile posledica neke višje sile in so otežile možnosti za doseg naših planov. Doživljali smo upad številčnosti prostoživeče divjadi zaradi utopitve ob poplavah leta 2010, njihove pogine in poškodbe zaradi močnih snežnih padavin in posledično visokega snega, ki je povzročal lomljenje drevja, to še posebno leta 2014, ko nas je prizadel žledolom. Med letoma 2016 in 2018 so divjad preganjali in vznemirjali hrupni poseki in goloseki, do katerih je prišlo zaradi prostornosti lubadarja. Leto 2018 so še posebej zaznamovali volkovi in njihova prisotnost na Črnovrški planoti. Temu so sledili pokoli divjadi in domačih rejnih živali. Vse to nas je poleg že tako številnih povozov na regionalnih cestah še dodatno obremenilo. Vendar smo zmogli težavam navkljub, saj je med nami nekaj zelo aktivnih in zaslužnih članov, ki znajo poskrbeti, da bodo obveznosti iz koncesijske pogodbe izpolnjene. Vendar je pandemični čas s prepovedjo druženja ohromil vse nas in s takšno situacijo se srečujemo prvič. Z ukrepi za zaustavitev širjenja virusa nam je bilo odvzeto, kar nam vsem pomeni največ, vse, kar nas povezuje in bogati: deljenje izkušenj, izmenjavanje mnenj, skupno načrtovanje in izvajanje del in obveznosti in nenazadnje kozarec ali dva ob naših osebnih praznikih in vseh tistih pomembnih življenjskih dogodkih, ki bi jih radi delili s prijatelji v dobri družbi. Upam, da bomo virus čim prej premagali in spet zaživel, tako kot smo bili do sedaj navajeni, da bomo skupaj sprejemali odločitve in delali načrte, da bodo povezovanje na daljavo in korespondenčne seje le še preteklost in da bomo spet vse skupaj pri delu, lovu in druženju v našem lovskem domu.

Metoda Jereb

Knjižnica v času karantene

Le kaj napisati o letu, ko se ni dogajalo nič, a je bilo hkrati vsega preveč? Ko iščem navdih, mi spomin nehote prikliče podobe odprtja črnovrške knjižnice pred osmimi leti. Koliko

navdušenja in veselja je bilo tako med krajanji kot tudi v kolektivu Mestne knjižnice in čitalnice Idrija. In navdušenje v vseh teh letih ni pojenjalo. Statistike govorejo o nadvse uspešnem delovanju te male krajevne knjižnice, kjer obisk še nikoli ni upadel. Ravno nasprotno.

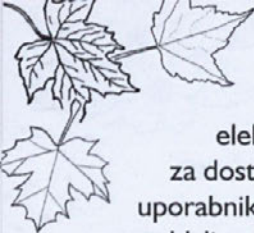
In prav zato to nasprotje toliko bolj bode v oči. Knjižnica, prej polna otroškega vrveža in zvestih bralcev, ki so si knjige dobesedno podajali iz rok v roke, je morala kar naenkrat zapreti svoja vrata. Začasno, seveda, a vseeno je bil to trenutek, ki si ga takrat, pred osmimi leti, ni mogel nihče predstavljati.

Nismo bili edini zaprti. Svet se je ustavil. Pa vendar je bilo treba razmišljati, kako vseeno priti do bralcev. Na srečo je že pred leti zaživel Biblos – knjižnica elektronskih knjig. Če je še do pred kratkim le manjše število bralcev pokukalo tudi med e-knjige, pa so te z zaprtjem knjižnic doživele pravo renesanso. Kar naenkrat se je izposoja knjig na Biblosu povečala za nekajkrat. Bralci, ki so želeli brati, pravzaprav niso imeli izbire. Treba se je bilo na hitro naučiti novih veščin. Knjižničarji smo pomagali, kolikor smo

Mladinski oddelek Knjižnice Črni Vrh z novimi knjigami. Na steni je razstava izdelkov, ki so jih otroci prispevali za poletni knjižnični natečaj. Vsi sodelujoči so dobili knjižno nagrado.

Foto: Arhiv MKČI

lahko. Omogočili smo vpis v knjižnico preko spleta, po telefonu in elektronski pošti smo svetovali in urejali gesla za dostop do Biblosa in storitve Moja knjižnica, uporabnike smo seznanjali z možnostjo brezplačnega oddaljenega dostopa do časopisov na portalu Press reader, kasneje smo tudi pošiljali gradivo na dom po pošti. Na facebookovi strani Mestne knjižnice in čitalnice Idrija smo začeli objavljati več zanimivih vsebin, spoprijeli smo se tudi s snemanjem kratkih video prispevkov.

Nekako smo preživelih mesec in pol popolnega zaprtja in v maju ponovno odprli svoja vrata. Poleti je kazalo dobro, črnovrška knjižnica je spet beležila odličen obisk. In potem je prišla jesen, ko so se stvari spet pričele spreminjati iz tedna v teden. Težko je delati, če ne veš, kdaj bo treba knjižnico spet naenkrat zapreti. Knjižničarji smo imeli večkrat občutek, da so odločevalci pozabili na nas. Zgodilo se je, da smo v četrtek čez dan še normalno delali, zvečer pa iz medijev izvedeli, da bodo morale knjižnice zapreti vrata. Zmedeni smo bili mi, zmedeni so bili bralci, ki smo jim nehote dajali napačne informacije. Upamo, da so razumeli.

Letošnje leto je bilo res kaotično. A smo se prilagodili in naučili sprejemati, kar nam prinese nov dan. Naredili smo nekaj novih korakov, nekateri nas še čakajo. V prihodnje bomo za vas ponovno pripravljali nove storitve, a najprej skupaj premagajmo to zdravstveno krizo. Pazite nase in ostanite zdravi!

Tadeja Trpin Kavčič

Sezono je skrajšala epidemija

Sezono 2019/20 je Smučarski klub Javornik pričel tako kot vsako prejšnjo. Priprave na ledenikih, treningi v telovadnicah, skupinske priprave v Dolomitih. Nato smo čakali prvo snežno odejo, ki se nikakor ni hotela oviti okoli našega primarnega smučišča Javornik. Treninge smo kombinirali po drugih slovenskih smučiščih in v tujini. Prve tekme smo imeli že konec decembra 2019 v Italiji. Ker tako slabe zime že dolgo ne pomnimo, smo večino smučarskih dni morali opraviti na oddaljenih smučiščih.

Vse treninge smo se vozili daleč proč od našega Javornika, ki je bil še vedno zelen. To je za klub in starše pomenilo veliko breme tako finančno kot tudi logistično. V februarju so najboljši v regiji opravili odlične treninge v Italiji za pripravo na mednarodno FIS tekmo, ki je sledila v Srbiji, na katero smo se odpravili konec februarja. Takrat ni bilo še duha ne sluha o kakšnem virusu. Govorilo se je samo, da imajo Kitajci probleme z novim nekim koronavirusom. Nihče si ni mislil, da lahko pride to do nas, sploh pa ne tako hitro. Med petdnevnim prebivanjem v Srbiji so nas domači obvestili, da je virus prišel v Italijo ter da so Italijani izropali vse trgovine ob meji. Začelo se je govoriti, da bodo začeli zapirati meje. Malo nam je zašumelo, saj so bili štirje trenerji z dvema kombijema otrok na tekmi v Srbiji. Zadnji dan smo takoj po tekmi pospravili kovčke in se s strahom napotili na dolgo pot proti Sloveniji. Na prvi meji smo se s strahom prebili na Hrvaško stran in se za nekaj ur oddahnili, kajti čakala nas je še meja s Slovenijo. Pred mejo smo se malo pozanimali, kakšno je stanje v Sloveniji in na meji. Na srečo je šlo gladko skozi. Tako smo prispeli varno do doma. Naslednji dan pa so poročali o zaprtju meja in strogi kontroli na vseh slovenskih mejah. Kmalu zatem so zaprli tudi šole v Sloveniji. Žal se je s tem končala tudi naša smučarska sezona. Naš klub je bil tudi organizator zadnje tekme v marcu, ki smo jo hoteli izpeljati, saj sta nam že dve odpadli. Tekma naj bi bila 14. marca, vendar so nam tako z ministrstva kot tudi smučarske zveze svetovali, da se tekmi odpovemo, kajti že naslednji dan se je celotna Slovenija ustavila. Kasneje v karanteni so tekmovalci trenirali doma po navodilih trenerjev. Vsekakor je bila to hitra in velika sprememba, ki jo še noben od nas ni izkusil. Letošnjo sezono pa smo v dobri veri pričeli s treningi v telovadnici v upanju, da bo vseeno bolj dolgo trajalo, pa ni. Imeli smo dva treninga, nato so se telovadnice zaprle, treningi na prostem pa so bili kmalu zatem prepovedani za skupinsko vadbo. Tako da letošnjo sezono nismo imeli še nobenega snežnega treninga, razen nekaterih izjem, ki so si v začetku decembra ob prvi pošiljki snega potlačili bregove okoli hiše ter se smučali kot nekoč naši starši.

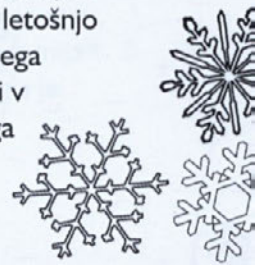

foto: Albert Kavčič

zo zastopali državno reprezentanco Slovenije. Tekme se je udeležilo 12 držav celega sveta. Od naših članov je bil najboljši Bor Kavčič z dvema tretjima mestoma.

Marko Rupnik

Po planinskih poteh v vseh letnih časih

V klubu si prav dosti ne belimo glave z novonastalo situacijo, ker smo hitro spoznali, da z našim sekiranjem, zakaj je tako, delamo veliko škodo edino sami sebi. Izkoristili smo vsako možnost, ki je bila dana, in tako bo verjetno čez celo sezono, žal. Otroci imajo navodila o treningih, starši jih spodbujajo in tako življenje teče naprej. Spremeniti tako ali tako ne moremo nič proti naravi, ki je na žalost ubrala tako pot.

V sredini septembra 2020 je Smučarski klub Javornik iz Črnega Vrha nad Idrijo na prostem izvedel podelitev pokalov za skupno uvrstitev v Notranjsko-primorski regiji (NPR). Žal prej podelitve ni bilo zaradi omejitev, poveznih s Covid-19.

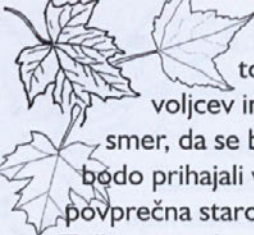
V smučarski sezoni 2019/20 je SK Javornik kljub pomanjkanju snega in s tem posledično manj treningi ter odpadlimi tekmami na koncu marca zaradi pandemije končal sezono z odličnimi rezultati. Zasedli smo odlično 2. mesto v NPR-ju. Skupno prvo mesto so v svojih kategorijah dosegli Erik Peček (U8 dečki), Živa Hrovatin (U14 deklice) in Bor Kavčič (U14 dečki). Skupno drugo mesto so dosegli Luka Kavčič (U10 dečki), Marina Grmovšek (U12 deklice) in Karolina Grmovšek (U14 deklice). Skupno tretje mesto pa sta dosegla Vid Logar (U8 dečki) in Nika Logar (U10 deklice).

V februarju so najboljši iz Notranjsko-primorske regije odšli na mednarodno FIS tekmo v Srbijo na SERBIAN CHILDREN CUP Mokra Gora (SRB) 2020. Med njimi je bilo tudi 5 članov našega kluba. Tekmovalci

Planinsko društvo Javornik skrbi za 35 km planinskih poti od Idrijske Bele do Javornika. Večji del zavzema Idrijsko-cerkljanska planinska pot, poleg nje pa še mednarodna Alpska pot – Via Alpina, del Slovenske planinske poti in Notranjske planinske poti ter poti na tri vrhove (Javornik, Čelkov vrh in Špičasti vrh). Kar dosti poti za tako majhno društvo. Kakšno leto se opravi več dela, drugo leto manj, odvisno od razmer in drugih dejavnosti društva. Vsekar pa se trudimo, da bi bile poti označene in normalno prehodne.

Vse delo markacisti in ostali člani opravljajo prostovoljno, brezplačno v svojem prostem času, največkrat ob sobotah in nedeljah, ker med tednom ni časa. Seveda mora biti tudi vreme lepo. In ko je lepo vreme, je seveda tudi doma dosti dela in bi mogoče šli raje z družino v hribe ali na morje. In tega dela preko leta ni malo. Tako se markacisti trudimo, da so planinske poti del turistične in rekreacijske infrastrukture, brezplačno na voljo vsem.

Vso delo in trud sta poplačana, ko vidimo, da se število pohodnikov iz leta v leto povečuje. Da prihajajo planinci iz vseh koncev države. Veliko je tudi pohodnikov iz tujine, predvsem na poti Via Alpina. Nekateri se tudi ustavijo v koči in prespijo. Tako včasih nanese beseda tudi na primerjavo med našim planinstvom in tujim oziroma o razmerah za delovanje društev v tujih, predvsem alpskih državah. In tu se vidi velika razlika pri načinu gledanja na te dejavnosti in financiranju planinskih poti in planinskih koč v tujini. Tam cela skupnost prispeva za te dejavnosti, ker se zavedajo, da so planinci – pohodniki dobri gostje, predvsem pa promotorji krajev, ki jih obišejo. Pri nas pa je vse

to prepuščeno volji in iznajdljivosti prostovoljcev in društev. Zato bo nujno kaj postoriti v to smer, da se bo nekako stimuliralo delo markacistov, da bodo prihajali v naše vrste tudi mlajši. V tem trenutku je povprečna starost slovenskih markacistov preko 55 let.

Težko si predstavljamo, kdo bo čez deset, petnajst let še urejal planinske poti, če se ne bo nekaj korenito spremenilo. V preteklosti smo se kar razvadili, da so poti označene in urejene, če pa bo šlo naprej s takim odnosom, bomo čez leta odvisni od planinskih kart, lokalnih vodnikov ali

Sirokolistna zvončnica (vijolične barve), redka rastlina, ki zahteva prav posebne pogoje in raste zadaj za kočo na Javorniku

foto: Marko Rupnik

elektronskih naprav, da nas bodo vodili po planinskih poteh.

Imamo srečo, da živimo v lepem kraju, na lepi planoti, obdani s hribi, da lahko kadarkoli, ko imamo čas, skočimo navzgor k odkrivanju našega nekoristnega sveta, kot nekateri imenujejo planinski svet. Dobro uro hoje pa smo na naših vrhovih s čudovitim razgledom na več kot polovico države, na jug vse tja do Tržaškega zaliva ali celo Benetk in na sever do venca Julijskih in Kamniških Alp ter Karavank.

In to lahko počnemo v vsakem letnem času. Pomladi lahko opazujemo prebujanje narave od doline do tja gor nad tisoč metri nad morjem. V dolini je včasih že prava pomlad, zgoraj pa še sneg. Poleti naše planine zacvetijo v vsej svoji lepoti, kar so že davno opazili znani zdravniki, botaniki in drugi pomembni ljudje iz rudarskega mesta. Jesen spet prinese čudovite barve, tokrat na drevesa, dokler se ne otresejo in nam ponudijo preprogo jesenskega listja, po kateri se lahko sprehajamo. Pa tudi zima ima svoje čare, le opaziti jih moramo.

Torej ni potrebe, da bi bili slabe volje, rekreacijo v naravi imamo doma pred vrati. Izkoristimo dane možnosti in pojdemo ven v naravo, ko le imamo čas, da se nadihamo svežega zraka, okrepimo imunski sistem in prevetrimo glavo in telo.

Florjan Lampe

V Zadlogu smo si naredili **STORŽICE**

Letošnjega leta se bomo v Zadlogu vedno spominjali, da smo po večdesetletnem trudu dokončno uredili nekdanjo Sredniško lokev v športno igrišče s pomožnim objektom. Kljub korona ukrepom smo izpeljali tudi tek in otvoritev igrišča. Tik pred koncem leta pa nam je uspelo zaključiti še zadnje delo, ograjo na koncih igrišča. Kot sem že večkrat povedal, sem si zelo želel, da bi dokončali ta obsežen projekt, vendar si zaradi zapletov v preteklih letih nisem nikoli mislil, da bomo delo, ki je bilo načrtovano za več let, uspeli dokončati v enem letu. Zgleda, kot da je vse čakalo

Uroš Rupnik

Nogomet je način življenja

Letošnje poročilo o dejavnostih MNK Fatamorgana začenjamo, kjer smo lani končali, z zimsko ligo v Dobravljah. Nismo je sklenili v šampionskem slogu, tekmovalje smo zaključili na četrtem mestu. Vseeno smo imeli drugo najboljšo obrambo lige, v osmih tekmah smo prejeli zgolj 17 golov, enega več od FC Borelas, ki je sicer končala na drugem mestu, zbrali pa so dve točki več od nas. Vmes se je vrnila še ekipa iz Vrhpolja, ki nas je prehitela za točko. Tudi prvo mesto je bilo oddaljeno zgolj za eno zmago, kar se točk tiče, ampak realno smo bili na pravem mestu.

Takrat smo dosežek vzeli kot dober temelj za poletno sezono, ki pa se ni iztekla po načrtih. Po odpovedi večine tradicionalnih turnirjev v regiji smo bili primorani odpovedati tudi dva domača turnirja. Sklenili smo, da v kolikor bo mogoče, organiziramo samo turnir vasi v trojkah. Poletje smo tako obeležili samo z udeležbo na turnirju v Lokavcu, kjer smo tudi preizkusili dva potencialna mlada igralca, ki sta glede na težavno skupino pokazala, da v prihodnosti ob trudu na treningih in pokazanem napredku lahko računa-

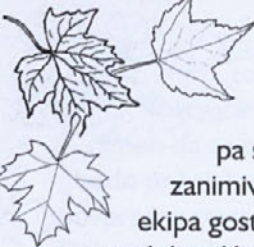

foto: Arhiv MNK Fatamorgana

foto: Florjan Lampe

pripravljeno na letošnje leto, da se sestavi. Čeprav smo planirali veliko manj od izvedenega, so se med gradnjo odpirale poti in kar je bilo na začetku skoraj nemogoče, je bilo kar naenkrat izvedljivo. Za to ste zaslužni vsi, ki ste fizično pomagali pri delih, vsi, ki ste pomagali z materialnimi sredstvi, vsi, ki ste pomagali z denarnimi sredstvi, in seveda zelo veliko pomeni tudi dobra beseda in podpora, ki ti da moči za naprej. Bilo je opravljenega veliko prostovoljnega dela in vedno smo se imeli lepo. Zato upam, da bomo skupaj še kaj postorili, saj imam še kar nekaj idej. Poleg vseh utečenih prireditev (tek, pohod, dama turnir) bo v naslednjih letih verjetno kar nekaj športnih dogodkov. Čaka pa nas tudi prenova plesteniške mlekarne v avtobusno postajališče in ekološki otok. Nekaj vzdrževalnih del bo potrebno opraviti tudi na stolpu na Špičastem vrhu. Upam, da bomo tudi vnaprej pripravljeni stopiti skupaj in delati za skupno dobro, kot smo to pokazali letos. No, tako kot letos nam verjetno ne bo treba. Res da si je včasih težko vzeti čas, saj nam ga vsem primanjkuje, vendar se na koncu vedno izplača, ko vidiš ljudi dobre volje in ko vidiš rezultat skupnega dela. Želim si, da bi skupaj še veliko postorili, da bo naš kraj res naš dom.

mo nanju.

Turnirjev je bilo torej bolj malo, smo pa sodelovali v ligi trojk, ki je ponudila zelo zanimivo organizacijo – vsak vikend je bila druga ekipa gostitelj. Prvi vikend smo izpustili, a vse nadoknadili v naslednjih krogih. Kljub dvomom o tem, ali smo primerna ekipa za to zvrst nogometa, smo zelo kmalu pokazali, da z nami ni šale in nanizali kar nekaj zmag, kar nas je držalo v igri za končno zmago. Le-to smo potrdili na novem igrišču v Zadlogu ob podpori domačih navijačev in v zelo hladnem vremenu. Na zaključku, ki so ga gostile Dole oziroma domača ekipa ŠD Aktiv, smo odigrali po pravilu ferpleja in nismo kalkulirali, ker razpored za nami še ni bil odločen. Tudi to ligo smo končali z najboljšo obrambo in najboljšim napadom, iz naših vrst pa je bil najboljši igralec in strelec lige (po dodatni igri z igralcem, ki je dosegel enako golov). Vsekakor pa smo se zelo zabavali ob igri in druženju z igralci drugih ekip. S to ligo pa se je končala tekmovalna plat sezone. Pomanjkanje tekem smo sicer nadomestili s kar nekaj pohodi v gore, kjer smo ravno tako pokazali superiornost proti drugim pohodnikom.

Na koncu še malo bolj resne teme. Postorili smo kar nekaj na športnih objektih, ki jih uporabljamo. Zamenjali smo drog za razsvetlavo, ki je bil že zelo načet. Pri tem sta nam šla na roko tudi društvo TRMA, ki je zagotovilo dva droga, in Gregor Rupnik, sicer tudi član naše ekipe, ki je pomagal s strojno mehanizacijo pri postavitvi. Prvemu smo hvaležnost pokazali s pomočjo pri urejanju igrišča v Zadlogu. Izdelali smo tudi gole za trojke, da se bomo lahko posvetili tudi tej disciplini nogometa.

Zahvaljujemo se tudi KS Črni Vrh, ki je uslišala našo prošnjo po finančni pomoči in nam zagotovila 100 €. Kot po navadi smo vse dobro opravljeno delo tudi znali proslaviti na manjši skupni zabavi. Da pa vse le ni preveč gladko teklo, se je zapletlo z odklopom elektrike za igrišče, kar pa se je po nekaj klicih uspešno razrešilo.

Žal tudi nismo imeli možnosti okusiti novega parketa v šolski telovadnici, ker naš šport očitno ni po standardih, ki bi to dovoljeval. Borimo se, da bi pustili generacijam za nami čim boljše temelje za nadaljevanje uspešne športe

zgodbe, ampak politika trenutnega vodstva osnovne šole očitno nima razumevanja za naš trud. Ob tej priložnosti apeliramo na starše nadobudnih mojstrov okroglega usnja, da jih vzpodbudijo k vadbi nogometa. Nogomet ni samo nabijanje žoge, je način življenja, učenje sodelovanja, zaupanja soigralcem, spoznavanje novih krajev, sklepanje novih prijateljstev. Vsakega bomo veseli in ga sprejeli medse.

Torej, zelo nenavadno leto, ki pa se izteka, in upamo, da bo v novem letu mogoče spet zadihati s polnimi pljuči. Nadejamo se, da Vas bomo lahko razveselili z novimi zmagami in všečno igro ter konec maja in avgusta v naš kraj vnesli športno norijo vročih večerov! Poskrbite za zdrav duh v zdravem telesu in športni pozdrav.

Marija Čuk

Miklavž letos malo drugače

*»Kdor hoče nekaj narediti,
bo našel pot.*

*Kdor noče ničesar narediti,
bo našel izgovor.«*

(arabski pregovor)

Društvo prijateljev mladine Črni Vrh letošnjega leta ni moglo izvesti po načrtu zaradi prepovedi druženja. Vseeno smo uspeli obeležiti Teden otroka, ki je potekal od 5. do 11. oktobra. Letošnja tema je bila Odgovor je pogovor in na to temo so nam šolski otroci do 5. razreda ustvarili čudovite risbice. Najlepše so bile razstavljene v izložbenem oknu KUD Sloga Črni Vrh, nagrajene risarje pa še čakajo nagrade.

Uspelo nam je tudi pomagati Miklavžu, ki je za otroke pustil naslednje pisemce:

*Dragi otroci,
letos preživljamo malo drugačne čase in niste
verjeli, da vas bom obiskal. Toda Miklavž nikoli
ne obupa. Ugotovil sem, da moram na Čr-
novrški planoti obdariti 244 otrok. To pa
ni mačji kašelj! Tuhtal sem in tuhtal*

pomagate polniti Miklavževe vrečke.

Povsod nam je ponagajal ta virus. Upam, da ga bomo kmalu ukrotili in zaživel normalno življenje.

Miklavž

Enako si želimo tudi mi, do takrat pa vam želimo prijetne praznike v krogu najbližjih.

Jaka Kenk

MBK Črni Vrh v obdobju koronavirusa

Čeprav smo bili že v začetku leta priča številnim obo-
lenjem, smo to pripisali zimskemu obdobju, nikakor
pa predhodnici COVID-19, ki nam je kasneje bistveno
zaznamoval sezono 2020. Z zimskimi bazičnimi priprava-
mi v hrvaški in slovenski Istri, ki smo jih izvedli v mesecu
februarju, smo želeli tekmovalce čim bolje pripraviti na
začetek sezone. Večina tekem slovenskega pokala je bila
s koledarjem namreč določena v obdobju spomladanskih
mesecev, z vrhuncem – državnim prvenstvom 5. julija v
Črnem Vrhu. Razglašena epidemija v sredini meseca mar-
ca pa je postavila vse na glavo. Zaradi preprečitve širjenja
epidemije so bili začasno prepovedani vsi skupinski trenin-
gi, odpovedana ali preložena na jesensko obdobje pa so

foto: športni portal Prijavim.se

risba: Neja Rudolf

in utrnila se mi je misel, da za pomoč vprašam DPM Črni Vrh. Oni mi bodo zagotovo pomagali, sem si rekel. In res, akcija je takoj stekla. Pridne šivilje so začele šivati vrečke, maske, kape, peresnice. Donatorji so prispevali še nekaj denarja in tako so se vrečke lepo polnile.

Še vedno pa nisem vedel, kako bom darila dostavil do vseh pridnih otrok, saj se letos nismo mogli dobiti v dvorani tako kot prejšnja leta. Na pomoč je priskočilo 17 mladih pomočnikov, ki so pripravljene vrečke odpeljali do zaselkov. Otroci ste pred hišo nastavili škatlo s svojimi imeni, nekateri ste prižgali celo lučke, da se je bolje videlo. Najlepša vam hvala tudi za pisemca, risbice in sladka presenečenja, ki ste mi jih pustili. Zelo sem se jih razveselil! Upam, da ste vsi dobili darila in da so vam tako všeč, kot so bila meni, ko sem jih zbiral za vas.

Dragi otroci! Bodite še naprej tako pridni. Jaz pa obljubljam, da vas bom obiskal tudi drugo leto.

Na koncu se moram posebno zahvaliti Andrejki Bizjak, ki je bila glavni organizator, vsem šiviljam, mladim voznikom in ostalim, ki ste mi kakor koli pomagali. Preštel sem, da je sodelovalo 36 članov DPM Črni Vrh. Ne nazadnje pa gre velika zahvala tudi vsem donatorjem, ki vsako leto

bila tudi vsa tekmovanja tako doma kakor tudi v tujini. S sproščanjem ukrepov smo v drugi polovici meseca maja pričeli s treningi starejših kategorij, z začetkom meseca junija pa tudi z najmlajšimi. Istočasno smo pričeli z razreševanjem organizacijskih dilem (nastop tujcev, dovoljeno število tekmovalcev in gledalcev, zagotavljanje varnostne razdalje in drugih priporočil NIJZ, dovoljenje upravne enote da ali ne) v zvezi z organizacijo državnega prvenstva in istočasno prve tekme slovenskega pokala v krosu. Ker je bilo tekmovanje v Črnem Vrhu eno prvih tekmovanj v gorskem kolesarstvu v Srednji Evropi, je bil interes tujcev za nastop na tekmi izreden. Če bi lahko sprejeli vse napovedane nastope, bi v Črnem Vrhu imeli mali svetovni pokal, saj bi na tekmi nastopilo kar nekaj najboljših gorskih kolesarjev in kolesark sveta. Zaradi preprečitve vnosa virusa iz tujine smo bili prisiljeni udeležbo omejiti le na tekmovalce s slovenskim državljanstvom. Vseeno se je državnega prvenstva udeležilo 192 tekmovalcev in tekmovalk. Tekmovanje je bilo izvedeno v lepem sončnem vremenu, uspešno tako z organizacijskega kakor tudi rezultatskega vidika za domači klub. MBK Črni Vrh je na prvenstvu osvojil trinajst medalj, od tega šest zlatih, tri srebrna in štiri bronasta. Državni prvaki so postali Lan Rupnik (U9), Urban Lampe (U11), Eva Terpin (U13w), Tine Terpin (U15), Jakob Klemenčič (U19) in Matevž Govekar (U23).

Po državnem prvenstvu smo nadaljevali s treningi, čeprav je bila naslednja tekma na programu v Kočevju šele konec meseca avgusta. Prihajajoči drugi val epidemije je povzročil, da je bila v jesenskem obdobju izpeljana samo še tekma v Ajdovščini. Tri pokalne tekme v sezoni bodo zapisane v zgodovino, saj v Sloveniji še ni bilo nikoli organiziranih tako maloštevilnih tekem.

V sezoni 2020 sta bili poleg državnega prvenstva v krosu organizirani še državni prvenstvi v spustu in enduru, na slednjem je v kategoriji elite postal državni prvak Vid Peršak, odpadli pa sta državni prvenstvi v vzponu in maratonu. Za razliko od gorskega kolesarstva so v cestnem kolesarstvu izpeljali vsa načrtovana državna prvenstva.

Na državnih prvenstvih je MBK Črni Vrh v letu 2020

osvojil 20 medalj, od tega devet zlatih, štiri srebrna in sedem bronastih. Z omenjenim številom je za deset medalj zaostal za lanskoletnim številom.

V končni razvrstitvi slovenskega pokala v krosu je črnovrški klub v klubski konkurenci tako med najmlajšimi (kategorije U7 do U17) kakor starejšimi (U19 do vetera-nov) osvojil drugo mesto. Med posamezniki so tekmovalci dosegli petnajst uvrstitev med najboljše tri. V slovenskem pokalu so zmagali Lan Rupnik (U9), Urban Lampe (U11), Eva Terpin (U13w), Tine Terpin (U15), Daša Mlakar (U17w) in Jakob Klemenčič (U19).

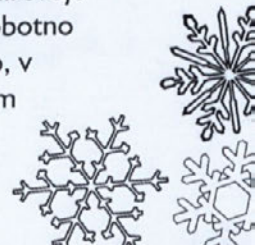
V mesecu oktobru je bilo izpeljano tudi svetovno in evropsko prvenstvo v krosu. V sklopu slovenske reprezentance sta na prvenstvu nastopila Matevž Govekar in Jakob Klemenčič. Na svetovnem prvenstvu v Leogangu v Avstriji sta dosegla tudi najboljši uvrstitvi – Matevž Govekar enajsto mesto s slovensko štafeto, Jakob Klemenčič pa je bil v krosu mladincev osemnajsti.

Sezono 2020 ocenjujemo v danih razmerah kot uspešno. Upamo, da bo sezona 2021 ponovno normalna, to pomeni, da bodo imeli tekmovalci motiv na treningih, tj. da bodo kasneje tudi nastopali na tekmovanjih, preverjali svojo pripravljenost s sovrstniki in se z njimi družili.

Neža Rudolf

Četa Črni Vrh med epidemijo

Naša sezona se je povsem normalno začela že v oktobru 2019 in se v skladu z našimi željami in načrti odvijala do konca februarja. V začetku januarja se je nekaj naših članov odpravilo na tekmovanje v igri človek ne jezi se, ki se je odvijalo v Cerknem. Od 21. do 23. februarja 2020 smo izvedli zimovanje na Pšenku, kjer se je vodnikom pridružil 15 otrok. V petek smo se iz Idrije do Pšenka odpravili kar peš in po večerji preizkusili svoje možgančke v kvizu Male sive celice. Sobotno dopoldne je bilo obarvano z veliko igro, v kateri smo obnavljali znanje o domačem kraju in razvijali sodelovanje v skupini. Popoldne smo se naužili vitamina D

zmožnostih ohranjamo stik z otroki kar preko e-pošte. MČ-ji vsak mesec prejmejo koronski izziv, ki jih spodbudi, da čim več časa preživijo na svežem zraku in se učijo sobivati z naravo, kar je glavni namen tabornikov. Pridružili smo se tudi akciji #1000urzunaj, preko katere bomo skušali do konca oktobra 2021 na svežem zraku preživeti 1000 ur.

Vodniki upamo, da bomo kmalu lahko ponovno organizirali srečanja na šolskem igrišču, se družili in razvijali taborniške spretnosti. Do takrat vas vabimo, da vsaj za uro ali dve na dan odlepate svoje obraze od ekranov, se odpravite v naravo in uživajte v krasotah Črnovrške planote. Pomaga, preverjeno!

Ivan Rudolf

Zanimivi napisi v Ciganski jami

Tudi v mojem muzeju se letos pozna koronski čas, ko so prepovedani obiski in druženja. Toda izkoristil sem ga za dela, za katera si prej nisem vzel časa.

Prenovil sem vhod v muzej, postavil sem tire s kretnico feldbana, nanj pa postavil vagončka s čisto pravim motorjem Porsche, ki je med 1. svetovno vojno poganjal vojaški vlak, ki je vozil skozi naš kraj. Zraven sem razstavil vojaško

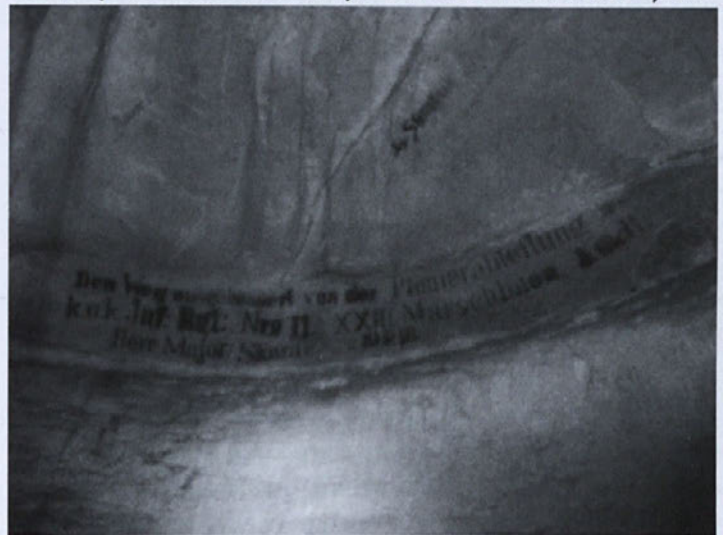

foto: Ivan Rudolf

foto: Urban Rupnik

in obudili spomin na zabavne, a včasih kar malo pozabljene igre, ki pa so še vedno zagotovilo za dobro voljo. Zvečer smo zakurili ogenj, spekli hrenovke, se nasmejali ob zabavnem programu, ki so ga pripravile maškare, in se pomerili v igri activity. Z uspešno stražo zastave smo se prebudili v nedeljsko jutro, pozajtrkovali in konec tedna zaključili s pohodom na Hleviše.

Ko je bila v marcu razglašena epidemija, smo vodniki nekaj časa čakali, da vidimo, kako se bodo stvari odvijale. Razmere so se v večini zaostrovale, od državnega vodstva pa oprijemljivejših usmeritev tudi nismo prejeli. Zdravje smo postavili na prvo mesto, zavedali pa smo se tudi, da imajo otroci skupaj s svojimi starši veliko dela s šolanjem na daljavo, zato jim dodatnih nalog nismo želeli nalagati in s srečanji za šolsko leto 2019/20 zaključili.

V septembru smo načrtovali propagandni tabor, ki pa smo ga zaradi slabega vremena večkrat prestavili in na koncu izvedli v petek, 2. 10. 2020, ko smo podelili tudi nove rutke vsem novim članom (še iz preteklega leta).

Teden kasneje smo se vodniki, zopet tik pred zaostritvijo razmer, odpravili na motivacijski vikend. Tokrat smo se odpravili na Pokljuko. Čeprav smo upali na drugačen razplet, smo zastavili okviren načrt dela tudi za srečanja na daljavo. Tako vodniki po svojih

kovačijo, ki je bila obvezni spremljevalec transporta v tistih časih.

Seveda zraven ne manjka tudi oprema takratnih mehanikov. Maja sem dobil visok obisk z ruske ambasade. Z upoštevanjem priporočil NIJZ-ja smo položili šopke pred Vojkov spomenik in na ruski grob v Križni gori, ki sem ga lani obnovil. S tega groba so vrečko zemlje skupaj z za to pripravljenimi vrečkami z vseh ruskih grobov v Sloveniji poslali v Rusijo, kjer so jih položili v kapelo za spomin. Drugi teden v septembru sem ob upoštevanju priporočil koval z vojaško kovačijo na Sabotinu, kjer Društvo soška fronta pripravi prikaz vojaškega življenja med I. svetovno vojno.

Jeseni sem raziskal Cigansko jamo in napis iz 1918. leta, na katerega takrat, ko sem pisal knjigo Črni Vrh pod Avstro-ogrsko, nisem bil preveč pozoren, zdaj pa sem si vzel čas, da sem ga natančneje pregledal. Ugotovil sem, da je jama imela kar dosti raziskovalcev. Najstarejši napis, ki sem ga odkril, nosi letnico 1884, A. Dom in Posch Wien. 1899. sta se v jami podpisala g. D. Zenger in I. Perko, ki je bil raziskovalec, jamar in nekaj časa tudi upravitelj Postojnske jame.

1918. leto pa nosi lep napis (prevod): Pot popravili s pomočjo inženirskega oddelka cesarsko-kraljevega pehotnega regimenta št. 11, 23, maršbataljon poveljnik major Skara. Pot pomeni stopnice, ki so na tem delu vsekane v skalo in vodijo ven. S tem so jamo pripravili za zavetje vojakov, če bi se fronta premaknila na 3. črto Škrbina-Vojsko. To se, hvala bogu, ni zgodilo, ostal je le napis in pa stopnice. Zadovoljen sem z delom in ko bo ta koronski čas minil, vas vabim na obisk. Zdaj pa vam želim predvsem zdravja, vesel božič, v novem letu pa veliko veselja in sreče.

Dejan Pivk

Na Veliki peči zopet zastava

Člani Kluba črnovrških študentov smo se že nekaj časa spogledovali z idejo, da v domačem kraju naredimo nekaj družbeno koristnega. Večkrat smo od starejših krajanov slišali, kako je bila včasih na Veliki peči, vsaj ob večjih

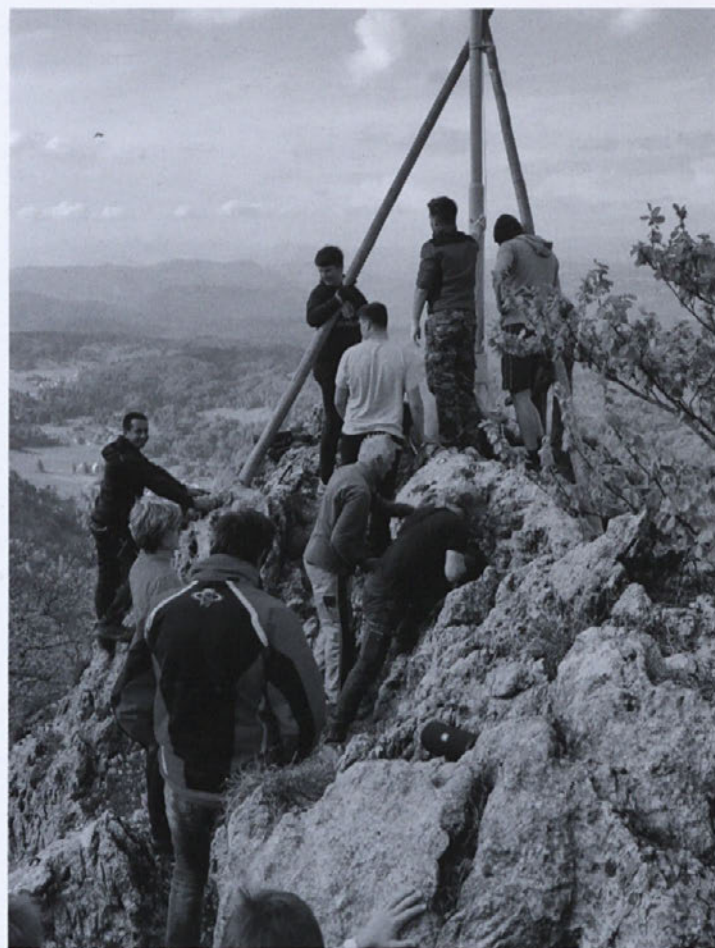
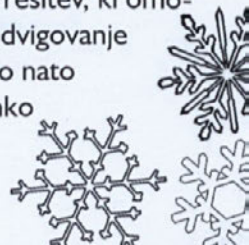

foto: Patrik Felc

praznikih, izobešena zastava, prav zato smo se zaljubili v idejo, da ta običaj vrnemo v domači kraj.

Zaradi čisto preproste želje, da na Veliki peči ponovno zaplapola slovenska zastava, smo se torej odločili projekt tudi izpeljati. Po ideji je prispel čas planiranja, ki nam je pravzaprav vzel največ časa. V prvi vrsti smo morali najprej pridobiti dovoljenje lastnika parcele. Šele nato smo lahko začeli zbirati ideje za najbolj optimalno rešitev, ki omogoča enostavno, a še vedno zanesljivo, dvigovanje in spuščanje droga in zastave. Drog smo nato odžagali in prepeljali v vas, kjer smo lahko začeli z obnovo. Ideja je bila zasnovana v sredini aprila z željo, da projekt

doseže svoj epilog na državni praznik, 1. maja, a se je stvar nekoliko zavlekla.

Glavni akterji podviga smo bili seveda člani Kluba črnovrških študentov (Dejan Felc, David Pivk, Dejan Pivk, Mitja Rupnik, Štefan Pivk, Tadej Rupnik, Karlo Rudolf, Jernej Govekar, Matevž Kosmač), zahvaljujemo pa se vsem, ki so za izvedbo projekta prispevali svoj čas, znanje in material (Andrej Felc, Klemen Kavčič, Euromog, Ivo Pivk, Matjaž Rupnik, kmetija Klančar, Prebil Plast d.o.o.).

Stroške projekta, izmed katerih je največjega predstavlja slovenska zastava, ki lahko prenese nepredvidljive razmere na Veliki peči, smo krili člani sami. Tudi v prihodnje bi si želeli izpeljati še kakšen podoben projekt. Donacije in predlogi so na tem mestu seveda dobrodošli.

Star pregovor pravi, da kdor visoko leta – ima najlepši razgled. Čeprav Velika peč ne slovi po svoji višini, pa vseeno ponuja izjemen razgled. Prav zato vam svetujemo, da izkoristite praznične dni za obisk Velike peči, kjer trenutno zaradi slabih vremenskih razmer sicer ni moč videti zastave, se je pa možno vpisati v planinsko vpisno knjigo in se nadejati razgledov na našo prelepo vas.

Najboljši snežak

KUD Sloga je ob letošnji prvi pravi pošiljki snega v začetku decembra pripravila igro Najboljši snežak. Pravila so bila enostavna: naredite svojega izvirnega snežaka in ga pošljite na društveni e-naslov. Z glasovanjem na Facebook strani KUD Sloge so krajanji in ljubitelji snežakov namenili glasove osmim prispelim snežakom, rezultati pa so:

1. mesto: Največji snežak na Črnovrškem, zgradila sta ga Patrik Felc in Uroš Žgavec.
2. mesto: Sneženega jelena Rudolfa so oživeli Monika Rudolf, Marija Rudolf, Leon Rudolf in Zala Rudolf.
3. mesto: Simpatični jelenček, ki sta ga ustvarili Neli Čuk in Onja Habe.

Zmagovalec je prejel zimski paket presenečenja, tudi ostale, zelo izvirne snežake, si lahko še vedno ogledate na Facebook strani KUD Sloge,

najboljše tri pa si lahko ogledate tudi na zadnji strani našega časopisa. Hvala vsem za sodelovanje.

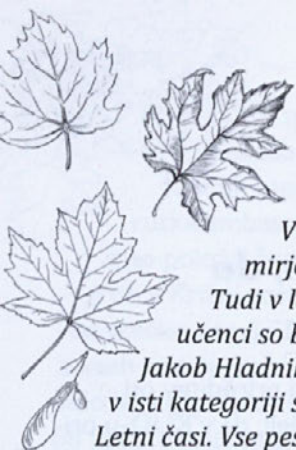
Lovrenc Habe

Komentar: Sploh ne vem, da ste tudi to organizirali ...

Tudi letos sem kljub drugačni dinamiki prireditev od krajanov slišal očitek, da sploh niso vedeli, da v KUD-u prirejamo posamezne dogodke. V letu 2020 smo jih pripravili 16. Ponovno pojasnujem, kje lahko vsaj teden dni pred dogodkom najdete plakate: na oglasnem oknu KUD-a, na vsaj treh plakatnih mestih v Črnem Vrhu, v obeh barih, vabilo visi na deski pri križišču za Zgornje in Spodnje Lome, na deski pri trgovini v Trebčah in plesteniški mlekarni v Zadlogu. Za večje dogodke (koncerti, stand upi, gledališke igre) pa še v Predgrižah na improvizirani avtobusni postaji, v Idrijskem Logu na mlekarni ter na več mestih v Zadlogu, na Colu, v Godoviču, na Predmeji in v Hotedršici. Vabila pošljemo po pošti na dom le takrat, ko organiziramo več dogodkov v istem mesecu, saj je poštnina draga.

Vabila so objavljena tudi na dveh Facebook straneh – KUD Sloga in Trnovski maraton. Letošnja novost je Instagram profil. Vabimo vas tudi preko Radia Primorski val in Radia 94, vedno so vabila objavljena tudi na spletni strani KS www.crnivrh.eu – in to za vsak dogodek posebej!

Ko še vedno slišim, da za dogodek niste vedeli, zelo mirne vesti rečem, da za to nismo krivi mi – organizatorji.

Jana Peternel

Šinkovčevi dnevi poezije

V juliju so potekali 2. Šinkovčevi dnevi poezije, ki so posvečeni spominu na vojskarskega pesnika Črtomirja Šinkovca.

Tudi v letošnjem letu so se učenci OŠ Črni Vrh odzvali vabilu in napisali nekaj krasnih pesmi o naravi. Trije učenci so bili za svoje literarno ustvarjanje tudi nagrajeni.

Jakob Hladnik je osvojil 1. mesto v svoji kategoriji (3. in 4. razred), in sicer s pesmijo Narava, Neli Čuk pa 3. mesto v isti kategoriji s pesmijo Janko hoče žabico. V kategoriji 5. in 6. razred je 1. mesto osvojil Erik Bezeljak s pesmijo Letni časi. Vse pesmi objavljamo, da se lahko sami prepričate, kako dobri pesniki so mladi s Črnovrške planote.

Erik Bezeljak, 5. razred

Letni časi

*Narava štiri letne čase pozna,
vsak svoje značilnosti ima.*

*Pomlad začne se marca,
ko raste zelena travca,
ko rožice cvetijo
in sončni žarki se krepijo.*

*Za pomladjo poletje pride
in naredi nam vsem skomine,
da na morje oddrvimo
in si možgančke ohladimo.*

*In že je tu jesen.
In človek spet postane len,
otroku v šolo se mudi,
da se česa novega nauči.*

*Na koncu pride pa še zima
in sneg se na drevesa »lima«.
Veselje in mir nam božič podari,
silvestrovo pa v lučkah se blešči.*

*Ko maske se pojavijo
zimo takoj odpravijo.
Pomlad je tukaj spet
in čas je za vrt oplet.*

Jakob Hladnik, 3. razred

Narava

*Ko zjutraj zbudim se, pogled mi zastane,
ko sonce posije v moje oči še zaspane.*

*Narava me vabi, da stečem po cvetoči trati,
da prebudijo se zaspani gozdni škrati.*

*Metuljček sede mi v mojo drobno dlan,
da v jutranji rosi zaželim mu dober dan.*

*Nasmeh na obraz se vedno mi nariše,
ko raziskujem koticke okrog naše hiše.*

*Macesen, smreka, jesen in bor,
največji so oder za ptičji zbor.*

*Rad prisluhnem žvižgajočemu orkestru,
saj mi polepša vsak dan,
da z lahkoto stečem v nov dan,*

neskončno srečen in nasmijan.

Neli Čuk, 3. razred

Janko hoče žabico

*Janko hoče žabico dobiti kar takoj.
Pa mu očka pravi:
»Najprej ribnik izkopaj,
notri vodico dodaj.«*

*Nato je Janko mrest prinesel
in ga v ribnik stresel.
Počaka mesec ali dva,
da bo zrasla žabica.*

*Janko se boji,
da bo prišla soseda,
žabico poljubila
in jo v princa spremenila.*

Sonja Habe

Pismo virusu

Ne bom te imenovala dragi, ker to nisi, si mali patogen, oko te ne vidi, ves svet se te boji. Strokovnjaki ne poznajo tvojega izvora, poznajo sestavo, obliko in stanje, ki ga povzročáš na našem planetu.

Torej si tu, da nam delaš zgago, skrbi. Dali so ti ime korona covid-19!

Svojo pot si začel na Kitajskem. Nič kaj se nas ne tiče, smo rekli in pozabili. Ljudje letamo kakor ptice iz enega konca na drugi konec sveta, te veselo prenašamo. Ko si se naselil v Italiji, nas je zaskrbelo. Zaprimo meje, smo vpili. Bog ne daj, da se gre v Italijo smučat, so rekli, šli in ga prinesli tja, kjer so najranljivejši, v domove starih, v bolnice.

Pomlad trka na okna naše lepe dežele, sonček veselo steguje svoje žarke, vabi na plano. Nas pa so zaprli v hiše, da se ne okužimo, skrb, da ne zbolimo je državna prioriteta. Zaprla so se vrata šol, vrtcev, velikih trgovin, cerkve, ustavili so tovarne, javne prevoze, letalski promet. Celó iz svojih občin ne smemo. Ti mali virus si se kakor požar razlezel po vsem svetu. Sedaj preštevajo mrtve, gospodarsko škodo, podjetja bankrotirajo, štejejo brezposelne. Kaos, na celi črti!! Ljudje kakor mesečniki hodimo z maskami na obrazu, z rokavicami na rokah, bojimo se skupine ljudi, bojimo se srečanj, živimo kakor roboti z določenim urnikom. Je bil to tvoj namen? Uničiti človeštvo? Ali nas malo strezniti? Vedi, nisi uničil njegovega duha. Imamo razum, vsak po svoje se znajde. Spoznali smo, da se da preživeti z manj, skupaj. Službo se opravlja preko računalnika, otroci se učijo v virtualni šoli, verniki spremljamo bogoslužja preko medijev. Celó največji krščanski praznik smo doživeli virtualno. Blagoslovili ogenj, jedila. Praznovali smo v malih občestvih, v družini. Doživetjé, ti rečem. Na sam, Slovenci združeni, čeprav vsak za svojo mizo.

Ha, ha, toliko let smo otrokom prepovedovali elektronske naprave, češ, poneumljajo, lahko postanejo odvisniki, sedaj jih silijo, da cele dopoldneve predsedijo pred njimi. No, učitelji jih pridno zalagajo z učno snovjo, celó športni dan imajo, telovadbo in pevske vaje, ni da ni ...

Ti mali gen se širiš, sedaš v naša telesa, da se bojujejo z boleznijo. Se ti zdravniki nič ne smilijo, koliko dela si jim naložil, skrbi in raziskovanja ...? Ali je tvoje poslanstvo nas uničiti? Ne, ne in še enkrat ne, ne bo ti uspelo, skupaj bomo zmagali!!

Ljudje se prerekajo, kdo je odgovoren za tvoj obstoj. Si umetno ustvarjen? Ali si resničen? Je kriva politika ali živali? Časopisi so polni zarot, eden pametnejši od drugega, kdor hoče pet minut, napiše svoje razmišljanje, in ljudje, čreda ovac, prikimavajo, drugi odkimavajo. In se sprejo, sprti smo za mišjo dlako, eden jo vidi črno, drugi sivo in že vpijemo drug na druge, drug čez drugega, kaj vse da je, od butca, idiota do strankarskega privrženca. Pri nas se vsak dogodek sprevrže v obračunavanje in to boli. Razdvaja prijatelje, družine, narod. Na koncu je za vse kriv politik, zaradi njega je treba na ulice, da ker nam ogroža svobodo, krade, služi na račun virusa in še in še ...

Če je bil to tvoj namen, si zmagal, vedi, boli nas duša, to ni moja Slovenija, moja lepa dežela. Toda pomlad je vseeno ozelenela, zacvetela, dobila je svoj novi plašč. Vendar je drugače, uničuješ nam navade, razvade, lagodno življenje, celó praznike! Ker smo jekleni, ker mislimo s svojo glavo, imamo zdravo kmečko pamet, bomo prenesli tudi to!

To ti piše nekdo, ki ljubi življenje, svojo deželo, narod v njej, zgodovino, tradicijo in spada med ogrožene skupine!

Lovrenc Habe

Korona je tudi nas, mlade, upočasnila

To je razmišljanje iz prve, pomladne karantene.

Svoj absolventski staž izkoriščam s polno paro. Ampak pozor! Ne potujem po oddaljenih krajih, ne lenarim cele dneve, tudi resne vsakodnevne službe še ne iščem. Vsak mesec spoznavam nove priložnosti v slovenskem prostoru in se ne omejujem z ničimer, ker se mi enostavno ni treba omejevati.

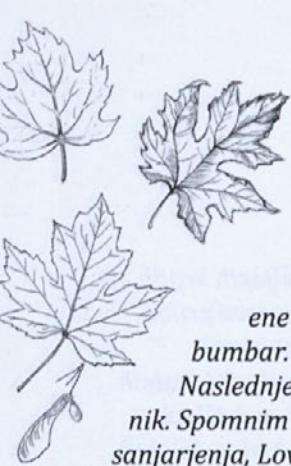
S svojim starim hyundajem, s prihranki od poletnega študentskega dela in občasnega dela na dveh lokalnih radiih ter zdravim duhom in telesom sem, kjer želim, in delam, kar želim. Z občudijskimi dejavnostmi se dotikam vogalov moje Pedagoške fakultete, dijaškega doma in pošarskega motorja ter diham svež zrak vrhov hribov in gora. Medtem pa v žepu zabrni telefon. Oglasim se, oseba na drugi strani aparata reče: »Pozdravljen, sem Marija Mahne. Na fakulteti so mi dali vaš kontakt. Ste za nekajmesečno delo z nadarjenimi otroki ...« Še sva se pogovarjala, seveda pozneje tudi na kavi. S planom dela v rokah sem že sanjal spomladanske dneve ob morju na Debelem rtiču: »Hudo, prelepo pomlad z nadarjenimi učenci in s pridihom vonja morskemu zraku bom imel,« sem zadovoljno pomislil na svoje nadaljnje življenje. Potem pa spoznam novo realnost. Korono.

Tako kot mnogi sem tudi jaz dojel, da z delom ne bo nič, da moram najti nekaj drugega. Takrat mi je spregovoril zelo aktiven škrat etike in morale, ki prebiva v mojih možganih. Dejal je, da moram nekaj narediti, da moram pomagati tistim, ki me rabijo. S to mislijo se podam na socialna omrežja med prijatelje, ki pa me presenetijo z zaskrbljenim pogledom na novo bolezen. »Ne poznamo bolezn, ne vemo, na koga in kako vpliva. Veliko preko kulturnega društva in študentskega sveta fakultete delamo prostovoljno, ampak tokrat moramo ostati doma,« so me prepričali.

foto: osebni arhiv Lovrenca Habeta

Še isti dan sem pospravil svojo sobo in ugotovil, da imam precej zaprašenih knjig. Pa koliko ene krame, fuj. Vprašajte me, če sem kaj vrgel stran. Seveda nisem. Zakaj? Ne vem. Najbrž zato, ker sem bumbar.

Naslednje dneve sem v oceanu medijskih zgodb in raznih, predvsem črnih, napovedi zmeden ugasnil računalnik. Spomnim se na planino nad Bohinjem, kjer sem silvestroval lani. Če bi bil pastir, sem pomislil, ne bi ... Dovolj sanjarjenja, Lovrenc! Občinske meje bodo zaprli. »Pozabi na Bohinj, preglej, kje so meje domače občine,« pa mi je dejal nekaj dni star škrat Epidemij. Nisem vedel, da ga imam.

Od sanj pa k realnosti. S prijatelji iz Kranja pomislimo, da bi lahko ustvarili spletno tržnico, kjer bi lokalnim prebivalcem ponujali sadje in zelenjavo, saj ljudje ne smejo ali ne morejo v trgovino. Zavihali smo rokave in čez tri dni smo že peljali prve ce'KRe do prvih strank. Srečni in ponosni smo, da smo ustvarili nekaj novega. Zadovoljen in veder sem bil tudi, ko sem v udobju domače karantene pripravil radijsko oddajo, ki je tehnično primerljiva s snemanjem v studiu. Ali pa, ko sem končal s pisanjem scenarija dokumentarca o fantovskem pevskem zboru Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem. Ali pa, ko sem prvič nabiral regratove cvetove in smrekove vršičke, saj sem izvedel, da je to prava zdravilna bomba, če oboje zmešamo s sladkorjem in pravilno pripravimo. Bistveno sem se približal tudi zadnji piki na i pri magistrskem delu in prebral nekaj poglavij iz knjige Ogenj, rit in kače niso za igrače. Priporočam.

Skratka, delam stvari, za katere prej nisem imel časa ali volje. Čakanje na delo torej ne pomeni, da na kavču ali pod cvetočo češnjo nejevoljno čakaš na delo, pač pa je to izjemna priložnost za nove misli in dejanja. »Hja, prav imaš,« pa mi je dejal brat, ko sem mu rekel, da bi morali imeti korona vsako leto, saj nas kot družbo strezni in upočasni. Včasih je težko pogledati vase in v svoje življenje, sploh če z njim nismo zadovoljni. A korona je izjemnega pomena, če si to drznemo narediti. Nekaj novosti bo čas po koroni zagotovo prinesel, vsak pa naj pri sebi poskrbi, da to izkoristi sebi v prid, čeprav bomo doma z grenkim priokusom gledali v nov regal z maskami in razkužilom.

Sprejmimo novo realnost, pa je. Naučimo se živeti znova, ker to je v redu. Res me veseli, da bosta tudi objem ali pristno rokovanje kar naenkrat dobila drugačen, še boljši pomen. Kar pa je najboljše, je dejstvo, da nas veliko lepih stvari čaka tudi potem, ko bo epidemija mimo – recimo delo z nadarjenimi učenci ali poslušanje morskih in gorskih vetrov.

Nataša Hvala

Pravljica

*Ko se približuje konec leta,
Oziram se nazaj na preživete dni.
Res marsikaj se je zgodilo,
O eni stvari pa največ se govori.*

*Ni minil dan brez misli na vreme,
A skoraj polovico leta je delala probleme
Velika, no, za oko nadloga neopazna
In – roko na srce – nadvse neprijazna.*

*Res je vse, tako počez, postavila na glavo,
Ustavila je tek življenja, katerega ujetniki smo bili.
Svet se je zamislil: »Morda izgubili pot smo pravo.«
Ceno prejšnjega življenja plačevali bomo vsi.*

*O, da bi čim bolje in čim prej iz te krize izšli
V smislu zdravja, da nas virus ne bi preveč prizadel,
In da bi se iz nje tudi kaj naučili prav vsi,
Da v prihodnje človek spet bi bil več vreden in vesel.*

*1-krat, o, da bi se res zgodilo, upam, da bomo rekli, da za
9-imi gorami in devetimi vodami se je to godilo.*

Lilijana Homovec

Sam

*Spominjam se smeha,
sijoče strasti,
sklepanja sladkih,
skrivnostnih spoznanj.*

*Spominjam se skupne
sekunde sarkazma,
skaljene slepote,
samih strastnih stvari.*

*Samo sanje so slepe.
Samo slepota sanjari.
Samo spomin sedi s sabo.
SAM!*

Lilijana Homovec

Nariši nekaj name!

*Napačne noge nosijo
neznansko nališpan
nasmeh neke noči.
Nariši nekaj name!
Ne nosi naokrog
najinega nasmeha.
Nikoli!
Niti neke noči!
Nariši nekaj name.*

Leon Rudolf
Lučka miru

Narava v temi že počiva, v zraku čuti se spokojnost,
prečudovit je ta božični večer!
Trenutkov lepih že diši opojnost,
v srcu pričakovanja je nemir!

Na kup se zbirajo ljudje, čaroben nosijo nasmeh s seboj,
prečudovit je lesk božičnih dni!
Lučke najlepše žarijo nocoj,
večerov, lepših kakor ta, seveda ni!

V večeru zadoni molitev, noč ponese jo čez vas,
prečudovit je zvok človeških src!
Bitja vsa so vzradoščena,
kakor da jih ne dočaka smrt.

Mrzle otrokove so roke, v njih majhna lučka se sveti,
prečudovit je žar božične luči!
Luč razžarja del poti,
svetloba se ljudem v očeh iskri.

V hiši jelka že stoji, potice vonj zelo diši,
prečudovit božični naš je dom!
Srce od veselja kar drhti:
»Božičnega duha naužil se bom!«

Narava v temi še počiva, v zraku čuti se spokojnost,
prečudovit je ta božični večer!
Trenutkov lepih še diši opojnost,
božična luč ustvarja mir!

Sonja Habe

Časi

Nekoč ...

*Nekoč svoboda je bila
govora, misli in dela.
Bil družbeni je raj,
življenje je vrelo
za košček sreče in prestiž.
Za narod pravi blagoslov.
Da, človek je letal
iz dežel v deželo,
si gnezda pletel,
vse pravice si obetal.
Drugače si jih je vzel ...*

Danes ...

*Danes je dan zapor in omejitev,
Dan, ko svobodo ima
le tisti, ki čuti svobodo duha,
ki vzame si čas,
da z redkimi pticami
prepeva soncu naproti!
A kljub blagostanju
je žalosten, je omejen,
z obrazno masko nem.*

Jutri ...

*Jutri bo dan objemov,
pozdravov in čestitk,
da zmogli smo iz čustev in stisk,
bo sonce močnejše sijalo,
bo glasen ptičji napev,
okrog šol otroški živžav
in človek srečen, vesel.
Bo končno razumel?
Zakaj nekateri so morali umreti,
ker ljudem se ni dalo razumeti ...*

Krog življenja

*Na koncu niso leta življenja, ki štejejo, ampak dejstvo,
koliko življenja je bilo v teh letih. (Abraham Lincoln)*

V letu 2020 smo se razveselili 8 novorojenčkov.
Rodili so se Ivana, Aljaž, Luka, Jonas, Lili, Doroteja,
Matevž, Blažka.

V letu 2020 smo se poslovili od 9 sokrajanov.
Umrli so Renata Nagode, Franc Rudolf, Albin Mikuž,
Ana Čuk, Frančiška Šemrl, Rajmund Čuk, Katarina
Trček, Marija Kosovel, Jože Rudolf. Na črnovrškem
pokopališču smo pokopali tudi Nedo Pagon in Fran-
čiško Kenda.

V letu 2019 sta umrli tudi Vera Čebular in Mari-
ja Rudolf, vendar njuni imeni nista bili zapisani na
seznamu umrlih v našem časopisu. Za napako se
opravičujemo.

Podatki so bili zbrani 11. decembra 2020.

3. mesto

